LAIKAS

Nr. 179 IX M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 23 DE NOVIEMBRE, LAPKRIČIO 23 D., 1956 M.

IR VĖTROS MEDĮ BAIGIA RAUT...

KRAUJO BALSAS

Mėlynasis Dunojus, į kurį ir mūsų motinėlės dainoje siųsdavo savo dukras parnešti vandenio, vis dar dažosi kraujais ir ašaromis karžygiškos tautos. Beviltiški vengrų tautos skundai ir kreipimasis į pasaulio sąžinę pamažu įeina sustingimo būklę. Jungtinėse Tautose pasiūlymai, vieni gražesni už kitus, užpildo ištisų dienų posėdžius. Gi plačiose Vengrijos lygumose be atodairos ir baimės siaučia, „raudonoji giltinė", plienu ir ugnimi naikindama taikias kaimų sodybas, griuvėsiais paversdama miestų rūmus, tačiau nepalauždama nei patriotinės dvasios nei pasiaukojimo už tėvų žemės laisvę.

Nežinome, kuo visa tai baigsis, tačiau turėdami galvoje materialistinį šio meto gyvenimo būdo supratimą, su širdgėla turime laukti teroro ir siaubo sutvirtėjimo šioje didvyriškoje magijarų žemėje.

Jungtinių Tautų posėdžiuose, be abejonės, bus priimtos gražiais žodžiais išmargintos rezoliucijos, bus pasmerktas Kremliaus „vadovų" vykdomas kišimasis į Vengrijos reikalus, bus reikalaujama atitraukti kraujais susiteršusią raudonąją armiją, pareikalaus įsileisti tyrinėjimų komisiją, gal dar bandys pasiųsti maisto ar vaistų, o Vengrijoje mirties šmėkla toliau varys šios kilnios tautos naikinimą. Enkavedistų gaujos naktimis rankios žmones, kiš į kalėjimus ir gyvulinių vagonų virtinės riedės į tolimas, žiaurias ir nesvetingas Sibiro tundras su vengrų patriotais.

Mūsų tauta jau nuo 1940 metų neša šį siaubo jungą, o tačiau nepalūžo. Nepalūš ir Vengrų tauta, nes nėra jėgos nei priemonių tautos ryžtui sunaikinti.

TYLOS AKIMIRKSNIS.

Nebegaudžia patrankų griausmai Suezo kanalo zonoje, o tačiau įtampa nei kiek nesumažėjo. Jungtinių Tautų pareikalautos paliaubos, tiesa, sustabdė karo veiksmus, tačiau tuo tarpu neišsprendė Artimųjų Rytų problemų, nei kovos dėl įtakos šioje srityje. Ekonominių reikalų susikirtimas, politinė maišatis bei neapykanta ir toliau vis auga. Negalima laukti, kad tarptautinių ginkluotų pajėgų įvedimas šiai sričiai atneštų ramybę. Juo labiau, kad čia susikerta JAValstybių ir Anglijos - Prancūzijos bloko ekonominiai reikalai, kurie tačiau nežiūrint politinių šių kraštų vienybės, įneša nemaža sunkumų ir nesutarimų dėl vienos vakariečių politinės krypties nustatymo.

Kur du pešasi — tretysis naudojasi. Maskvos gruoboniški apetitai randa palankias sąlygas arabų neapykantoje vakariečiams, — ypač anglams ir prancūzams. Tuo būdu Artimųjų Rytų klausimą reiktų laikyti kaip tik įeinantį į didžiausios maišaties stovį.

Anglijai, Prancūzijai ir Izraeliui duotas reikalavimas atitraukti savo karines jėgas už Egipto sienų praktiškai dar nėra įvykdytas. Nors Jungtinių Tautų gen. sekretorius Dag Hammarskjoldas, išvykdamas iš Egipto po pasitarimų su Naseriu, ir yra pareiškęs, jog Kaire radęs pritarimą, tačiau pačių egiptiečių galvosenoje matyti, kad visa tai reikia sutikti su didelėmis abejonėmis. Taika su Izraelio valstybe ir Suezo kanalo reikalų sprendimas ateityje dar sudarys daug keblumų, ypač turint galvoje, jog Maskva visomis jėgomis stengsis ir toliau plėsti savo įtaką arabų kraštuose. Tuo būdu, paliaubų ir tylos akimirksnis dar nereiškia taikos. Būtume linkę manyti, — nesuklysdami, — kad taikai pasaulyje išlaikyti tėra tik viena sąlyga: komunistinio teroro sunaikinimas.

— a. b. c. —

Pirmyn, į kovą, už Tėvynę!

EUROPOJE - NERAMU

(ELTA). Padėtis Europoje pradeda pamažu aprimti, tačiau dar vis tebėra įtempta. Ypač po paskutinių įvykių Vengrijoje, krizės Sueze, Sovietų karinių dalinių dislokacijos Europoje ir jų visokių ultimatumų žmones buvo apėmusi tiesiog panika Austrijoje, Vokietijoje ir kt. Kaip austrai rimtai priėmė melagingas bolševikų provokacijas, paskelbtas per Prahos ir Maskvos radijus, kad Austrija tariamai „laužanti neutralumą", „teikianti vengrų fašistų gaujoms paramą ginklais" etc. rodo ir tas faktas, jog pvz. buv. laisvosios Vengrijos min. pirm. Ferenz Nagy buvo paprašytas iš Austrijos išvažiuoti, o kancl. pirm. Haabo kalba, kuria buvo atsakyta į Sovietų melus, buvo per austrų radijus pakartota net 20 kartų. Vak. Vokietijos kancl. Adenaueris kalbėjo į tautą per radiją du kartus, pareikšdamas kovojančioms už savo laisvę pavergtosioms Rytų Europos tautoms vokiečių solidarumą ir pasibiaurėdamas kruvinais Sovietų veiksmais. Vokiečių vyriausybė tarpininkauja atstatyti vieningą Vakarų frontą, kuris ypač svarbus šiuo metu dėl bolševikinės grėsmės iš Rytų. Pasidavusieji psichologinei panikai, kad „netrukus prasidės 3-čias pasaulinis karas", daug kur gyventojai Austrijoje ir Vokietijoje pradėjo smarkiai supirkinėti maisto produktus, batus, drabužius, šiltas antklodes ir kt. Bet dabar padėtis pamažu atslūgsta.

Herojiškai kovojantiems už laisvę vengrams reiškia savo simpatijas visuotinai visi gyventojų sluogsniai, įvairios organizacijos, vyriausybės. Visoj Vokietijoj, pasmerkus kruviną sovietų imperializmą, gedulo ženklui prie viešųjų pastatų vėliavos nuleistos iki pusės stiebo, ta proga ruošiamos protesto demonstracijos, mitingai, per eitynes šalia vengrų tautinės ir kitų kraštų vėliavų ne vienoje vietoje plevėsavo ir lietuviškoji trispalvė. Plakatuose buvo reikalaujama taip pat „laisvės Pabaltijui". Vakarais sužiebti tūkstančiai žvakučių priminė kruvinus bolševikų žygius. 1956. XI. 6 12 val. vokiečių profesinių sąjungų iniciatyva vengrų laisvės kovotojams atminti buvo paskelbtos 3 min. tylos ir rimties.

Radijo transliacijos ir spauda mirga tokių pranešimų, kaip štai — „Kruvini žmogžudžiai", „Vengrijos budeliai, kurie nesigėdija dėtis stojančiais už taiką", ‚net ir Stalinas turi rausti prieš dabartinius Kremliaus kraugerius" ir kt. Iš tikro Vengrijoje laisvę užsmaugė apie 20 Sovietų divizijų, su tūkstančiais tankų, sunkiųjų pabūklų ir kovos lėktuvų žudydami moteris, vaikus, jaunimą ir darbininkus ir paskandindami visą kraštą kraujuje. Paskiausios iš Vengrijos gautosios žinios rodo, kad ten dar 1956. XI. 6 ėjo kautynės. Tą dieną siųstuvas „Sender Fuchs" pagavo iš Budapešto miesto 8 rajono pranešimą, kuriame buvo sakoma: „Mes matome, kaip rusai suvaro žmones į aikštę prieš rūmus ir juos sušaudo. Ir mes visi turėsime mirti..." Prieš žymiai galingesnį priešą sukilusi savo laisvės ginti vengrų tauta nelygioj kovoj raudonųjų budelių buvo skerdžiama be pasigailėjimo. Nesulaukus iš Vakarų efektyvios pagelbos, kai kurie vokiečių laikraščiai 1956. XI. 6. įsidėjo karikatūras, kaip su gražiais žodžiais ir gėlių vainikais buvo Vengrija palaidota. Prie puikaus kryžiaus — įrašas: ‚Amžiną atilsį laisvoji Vengrija". Tarp kitų vainikų — ir Jungtinių Tautų...

Vengrijos įvykiai dar kartą su visu brutalumu atskleidė kruviną Maskvos veidą, net ir akliausiems parodydami, ko verti visokie bolševikų pažadai, šnektos apie „taikų sambūvį", ‚ženevos dvasią", „nesikišimą į kito krašto vidaus reikalus" etc. Tuo tarpu Sovietų vadai be jokios gėdos dar drįsta teigti, kad jie ‚gina mažų valstybių reikalus, jų teisę į savitą, nepriklausomą gyvenimą"...

Ir per Vilniaus radiją ne viena proga, o ypač 1956. XI. 4 ir vėliau, Lietuvos gyventojai buvo įtikinėjami, kad sukilusios savo laisvės ginti vengrų tautos skerdimas yra ne raud. armijos, bet „imperialistinių valstybių ilgalaikio ardomojo darbo vaisius", kad ten veikė „revanšistai ir horsistai", susisukę lizdus Vak. Vokietijoje ir Austrijoje", kad nuolat „Vengrijos siena pereina ginkluoti horsistų karininkai, visokio plauko išdavikiškas, emigrantiškas šlamštas"... Teisingai pastebėjo nebent tiek, kad „Vengrijos miestų gatvėse — nukankintų, sušaudytų, pakartų lavonai", o visoj Vengrijoj „veikia chaosas, šalies ekonominis ir kultūrinis gyvenimas paraližuotas". Taigi, nekalti vengrų laisvės kovotojai, tesiekę savajam kraštui laisvės, ne tik žudomi, bet dar šlykščiausiai šmeižiami ir pavergtajai lietuvių tautai. Tuo tarpu Sov. Sąjunga be jokios gėdos teigia kovojanti prieš visokį imperializmą...

Visur aktyviai reiškiasi laisvajame pasaulyje ir mūsų tautiečiai, siųsdami vengrų kovotojams bei pabėgėliams pinigines ar daiktines aukas, kurias įteikia patiems vengrams ar jų padaliniams, Tarpt. Raud. Kryžiui, Caritas ir kt. draugijoms, dalyvaudami demonstracijose, mitinguose etc. Vliko Vykd. Taryba lietuvių tautos vardu pareiškė kovojantiems su sovietine okupacija vengrams savo solidarumą ir simpatijas. URT per E. paskelbė dabartinės padėties įvertinimą. Pabaltijo Taryba Vokietijoje kreipėsi telegramomis į Popiežių, Vokietijos kanclerį Adenauerį, JAVužs. reik. min. Dulles, taip pat D. Britanijos ir Prancūzijos premjerus, pabaltiečių vardu prašydam imtis visų galimų žygių, kad būtų sustabdytas nekalto kraujo liejimas Vengrijoje ir kad iš jos, taip pat ir iš kitų pavergtųjų Rytų ir Vidurio Europos kraštų būtų atitraukta sovietų kariuomenė ir juose, tam skaičiuje ir Lietuvoje, būt atstatyta laisvė. Rūpinamsi per PET iškelti visų pavergtųjų Europos tautų bylą Jungtinėse Tautose.

VLIKO Vykd. Tarybos Sveikinimas Eisenhoweriui

(ELTA). **Perrinkus D. Eisenhowerį naujai JAV prezidentu, Vliko Vykdomosios Tarybos vardu jos pirmininkė A. Devenienė 1956. XI. 7 pasiuntė iš Reutlingeno į Baltuosius Rūmus tokią sveikinimo telegramą:**

Šiuo tokiu tragišku visam pasauliui metu amerikiečių tautai išrinkus Jus, Pone Eisenhoweri, Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentu, mes linkime Jums geriausios sveikatos ir jėgų eiti šias atsakingas pareigas. Prašome per teisingumą vesti į laisvę visas pasaulio tautas. Mes prašome Jus, Pone Prezidente, daryti viską, kad kenčianti Lietuva atgautų nepriklausomybę, kad Sovietų kariuomenė ir policija būtų iš jos atitrauktos ir lietuviai grąžinti į savo kraštą iš Sibiro vergų stovyklų. Mes prašome Jus, Pone Prezidente, sulaikyti Vengrų tautos skerdimą, kuri, kaip mes, trokšta laisvės ir tikros nepriklausomybės. Reiškiame visišką pasitikėjimą Jūsų vadovybei.

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO Komiteto Vykdomoji Taryba

A. DEVENIS

Pirmininkė

Reutlingen, Vakarų Vokietija

KOVOJE UŽ TAUTOS LAISVĘ

Nuo jūrų eina mūsų žemė
Iš amžių kyla mūs tauta.
Ir vėl garbingą laisvę lemia
Kovos ir darbo sukurta.

Jau trisdešimt aštuoni metai prabėgo nuo to istorinio įvykio, kai karo išvarginta mūsų tauta, pajutusi laisvės prošvaistę, griebėsi kurti savo kariuomenę. 1918 m. lapkričio mėn. 23 d. buvo išleistas pirmas kariuomenės įsakymas ir ta diena tapo mums tautine šventė. ..

Mūsų kariuomenės atkūrimo pradžia buvo sunki, bet garbinga. Pirmieji jos žingsniai buvo apšlakstyti lietuvių krauju, už tai jie vedė į laimėjimą ir pergalę. Povilo Lukšio, Eimučio, karininko Juozapavičiaus ir šimtai kitų Lietuvos sūnų supilti kapai primena mums, kad tautos laisvę apginti ir ją išlaikyti reikalinga aukų.

Liet. Nepriklausomybės kovų metu mūsų kariuomenė garbingai atliko jai pavestą uždavinį, ginklu įvykdė tautos pareikštą valią gyventi laisva. Taikos metu ji rimtai ruošėsi tiems painiems uždaviniams. Antro pasaulinio karo metu, kai staigūs ir netikėti pasauliniai įvykiai sudrebino pasaulį, kai besigrumenčių priešų milžiniškos pajėgos griovė Europos valstybių santvarką, mūsų kariumenė nebuvo panaudota ginti tautos laisvės, bet už tai ne jai krinta kaltė ir jos vertės bei nuopelnų nemažina. Ir šio karo sūkury daugelis mūsų kariuomenės buvusių karių pavieniai arba atskirais dąliniais kovėsi su raudonuoju priešu ir nemažai mūsų tautos sūnų ilsisi plačiuose Rusijos plotuose.

Minėdami trisdešimt aštuonių metų atkurtos Lietuvos Kariuomenės sukaktuves, su liūdesiu ir skaudančia širdimi žvelgiame į mūsų brangią tėvynę ir sunkios komunistinės vergijos prislėgtus mūsų tautos seses ir brolius. Mes lenkiame galvas prieš jų nepalūžtantį pasiryžimą siekti tautos laisvės. Partizanų žygiai ir pasyvus pasipriešinimas mūsų tautą sujungė į vieną didžiulę kariuomenę, kurios moralinė jėga yra galingesnė net už stipriausias atomines bombas.

Šios šventės nuotaikoje ir mes, kurie turime laimės gyventi laisvame pasaulyje, mūsų nors ir negausi Argentinos Lietuvių kolonija, suglauskime mūsų bendras jėgas kovoje už tautos laisvę. Paduokime vienas kitam brolišką ranką ir sudarykime dvasiniai stiprų lietuvišką vienetą. Gyvename labai įtemptą, pavojingą laikotarpį. Kiekvienu momentu gali įsižiebti nauja baisi pasaulinio karo liepsna. Būkime gerai pasiruošę. Tai bus galutinas sprendimas, ar mūsų tauta liks laisva, ar ir mes drauge su laisvuoju pasauliu žūsime raudonojo komunizmo bangose. Šiuo metu mes negalime būti pasyvūs. Sekdami mūsų Nepriklausomybės kovų savanorių pavyzdžiu, sekdami šių dienų partizanų darbais su nepalaužiamu pasiryžimu stokime į tautinį darbą, nes tik kova ir darbu iškovojama tautos laisvė. Šiame kilniame darbe Dievas su mumis!

V. DIMINSKIS

Sovietų tankai Budapešto gatvėse.

RESOLUCION DE LA COMUNIDAD LITUANA EN LA ARGENTINA

Los representantes de la Comunidad Lituana en la Argentina, elegidos por los lituanos establecidos en la localidad de Témperley (Prov. de Buenos Aires) y alrededores, reunidos en sesión especial el día 3 de noviembre de 1956, y en vista de las circunstancias especiales por que atraviesan su Patria de origen: Lituania, así como otros países oprimidos de Europa, unanimemente han decidido expresar lo siguiente:

1) Condenar otra vez más el imperialismo comunista, que mantiene sojuzgada a media Europa por medio de asesinatos, arrestos, deportaciones y terror de la policía política soviética, cuya acción eliminatoria llega al genocidio;
2) Exigir que la Unión Soviética devuelva a sus Patrias a los millones de ciudadanos pacíficos e inocentes, deportados a las desérticas y glaciales regiones de la Siberia, para realizar trabajos esclavos obligatorios;
3) Presentar sus más sentidas condolencias por la muerte de millares de patriotas mártires, que lucharon heroicamente hasta el sacrificio, por la liberación de la secular Hungría, tierra de cultura, de paz y de progreso;
4) Felicitar al pueblo húngaro por la recuperación de su libertad e independencia, sacudiendo el sangriento yugo soviético; así como también saludar efusivamente al digno pueblo polaco, que también trabaja arduamente para limpiar su territorio del nocivo elemento soviético;
5) Dar publicamente un sincero voto de aplauso al Pueblo y Gobierno de la Argentina, por su decidida y pronta determinación en favor de los pueblos húngaro y polaco, y al par solicitar su valioso y necesario apoyo moral y material en favor de los pueblos bálticos —Lituania, Letonia y Estonia—, que aún siguen sufriendo la opresión bolchevique, para librarse de la cual luchan pasiva y abiertamente, tanto en sus Patrias como en el exterior.

Fdo.:

V. CIBAVIČIUS

F. VAITKEVIČIUS — A. REPEČKA

Témperley, 13 de noviembre de 1956

Okupuotoje LIETUVOJE

— Per Vilniaus radiją 1956. X. 10 buvo perduoti komunistinėje spaudoje paskelbti „nusivylimo balsai", kuriais labai piktai atsiliepiama apie lietuvius tremtinius ir jų spaudą. Skelbiama, kad „negalima nepaminėti vis didėjančio nusiminimo ir desperacijos balsų". Cituojamas L. Dovydėno pasiakymas, kad, girdi, „mūsų didysis ginklas — knyga jau mielavom lūpom ir sunkiai kvėpuoja", kad „dar spardomi bankroto kilpose", bet.. nebus sulaukta stebuklo. Primenamas kitų autorių pasisakymas, jog lietuviams tremtiniams nebelieka nieko kito, kaip „herojiškai merdėti". Pabrėžus, kad „tautos gyvybės spekuliantai vargu gali darýti kokią nors prognozę tautos kultūrai", toliau taip bolševikai posteringauja, klastojant tiesą ir faktus: „save nubaudė patys tie, kurie atitrūko nuo gimtojo krašto, paliko savo tėvynę. Tikroji nacionalinė lietuviška kultūra kuriama ir klesti gimtojoje žemėje, Tarybų Lietuvoje. Broliškoje tarybinių tautų šeimoje T. Lietuvoje lietuvišką kultūrą, nacionalinę savo forma, socialistinę savo turiniu, kuria liaudies masės. Tėvynė, Tarybų Lietuva, niekam neužtrenkė durų grįžti į gimtąjį namą. Jos visada atviros visiems, kurie norės savo darbu prisidėti prie tolesnio tėvynės klestėjimo. . ."

Atseit, tik bolševikai tėra tikrieji lietuvių kultūros kūrėjai"... Taip okupantai stengiasi šviesesnėmis spalvomis nudažyti biauriausią krašto pavergimą, kur iš tikro nėra ne tik jokios tikrosios kultūros, bet nė minimalinių jai pasireikšti sąlygų, nes nėra laisvės (Elta)

— Klaipėdos „Dailės' kombinatas 1956. IX. 28 išsiuntė daugiau kaip už 100.000 rublių savo gaminių į įvairias vietoves. Tautinės juostos, kilimai, sagos, albumai ir kiti dirbiniai išsiųsti į Maskvą ir į Leningradą. Daug medžio dirbinių, tarp jų žemaitiškos klumpės, pasiųstos į Estiją. Tarp pasiųstųjų darbų ypač daug dail. M. Sirutavičiaus gintaro dirbinių. Šiuo metu jis dirba originalią kraičio skrynią.

Turbinos iš Kauno siunčiamos į Čukovo pusiasalį, Omską, Krasnojarską, Kaukazą, Ukrainą, Lenkiją, Rumuniją, Kiniją. Baldai iš Vilniaus ir kt. miestų ypač į Leningradą ir Maskvą.

— Sovietiniai Lietuvos kompozitoriai paskatinti daugiau kurti įvairių darbų „šiuolaikinėmis temomis". Skelbiama, kad S. Vainiūnas yra numatęs sukurti herojinę dramatinę simfoniją, B. Dvarionas pasiryžęs užbaigti operą „Dalia", V. Paltanavičius — chorinį ciklą „už tarybų valdžią", J. Švedas — suitą liaudies ansambliui, vaizduojančią atskirus lietuvių gyvenimo ir kovų epizodus. J. Karosas suprojektavo sukurti simfoninę poemą „Salomėja Neris", o A. Klenickis oratoriją — „Julius Janonis". J. Indra ir V. Baumilas vienas baigia baletą „Audronė", kitas operą „Paskenduolė", kurie bus pastatyti dar šį sezoną. (E).

„LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo" įsaku filhalmonijos artistas Kipras Petrauskas atžymėtas „T. Lietuvos nusipelniusio artisto garbės vardu". Taip pagerbtas jo 70 metų gimimo ir 50 m. sceninio darbo metinėse. Skelbiama, kad Kipras Petrauskas per 50 sceninio darbo metų sukūrė apie 250 ryškių paveikslų. Šiuo metu jis dirba prie naujos lietuviškos kino komedijos „Auksinės burės" ir daug padeda Kauno miesto „meno saviveiklos kolektyvams".

— Ukmergėje atidaryta „septynmetė muzikos mokykla". Vilniaus radijo 1956. X. 19 pranešimu, D. Poškos „memorialinio muziejaus — Baublio" padėtimi susirūpino Leningrado Ermitažo restauracinės dirbtuvės. Baublys buvo užkonservuotas, apipilant jį tam tikru chemikalų skiediniu. Restauravimo darbą baigė Mokslų Akademijos Ernografijos muziejaus restauracinių dirbtuvių vedėjas Juozas Pečiulis.

— Per Lielupėje (Latvijoje) vykusias motorinių valčių iš visos Sov. Sąjungos pirmenybes Kauno „Metalo" fabriko cecho meisteris S. Kuprevičius viename užplaukime laimėjo pirmąją vietą, pastatydamas naują visos Sov. Sąjungos rekordą.

— Vilniuje nutartą organizuoti „Vilniaus istorijos muziejų". Patalpoms manoma panaudoti ant Gedimino kalno esantį pilies bokštą, kuris, kaip vertingas istorinis paminklas, yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos sostinės įsikūrimu. Bokšto viduje nutarta atlikti specialius darbus muziejaus skyriaus apiforminti. Muziejuje bus surinkti eksponatai, kurie liudija apie turtingą miesto istoriją. (E).

— Šiemet spalio mėnesį dail. A. Žmuidzinavičiui suėjo 80 m. amžiaus. Savo peizažuose; kurių autorius yra nutapęs per 1.500, A. Žmuidzinavičius vaizduoja gražiausias Lietuvos vietas. Tur būt, nėra Lietuvoje gražesnio kampelio, kurio nebūtų drobėje užfiksavęs sukaktuvininko teptukas. Smėlėtosios Palangos kopos, žemaičių kapinės, Nemuno ir Nevėžio kloniai, Zarasų krašto bei Dzūkų ežerai praslenka A. Žmuidzinavičiaus paveiksluose, žavėdami savo nuostabiu įvairumu ir spalvingumu. Kažin ar nors kuris kitas Lietuvos dailininkas yra įdėjęs tiek darbo ir kūrybinių pastangų į lietuviškojo peizažo kūrimą, kiek sukaktuvininkas. Gamta A. Žmuidzinavičiaus paveiksluose veik visuomet džiaugsminga, šviesi, saulėta. Ir šiandien dailininkas nepailstamai dirba prie molberto. Iš po jo teptuko gimsta vis nauji gražiosios Lietuvos gamtos vaizdai. Net ir V. Uloza, bolševikiniame „Pergalės" žurnale Nr. 10/1956 pastebėjęs, kad „tarybinės santvarkos metais A. Žmuidzinavičius stengiasi neatsilikti nuo gyvenimo reikalavimu", o „dabar žiūri į gamtą dailininko — piliečio akimis", pabrėžia, kad A. Žmiudzinavičiaus paveiksluose visuomet jaučiamas „nacionalinis savitumas". Dėl to jis esas mėgstamas ir populiarus „net tarp darbo žmonių". Tarp šios rūšies naujoviškų paveikslų, iškeliančių „realųjį gamtos grožį", mini jo peizažus „Žūklė", „Šventoji ties Ukmerge", „Miškas — valstybei", „Žvejai", „Rugiapiūtė", „Linus kulia" ir kt. 1951 m. nutapė dižiuli „Nemuno deltos" paveikslą, į kuri panašus yra jo „Palangos pajūrio peizažas".

— Vilniuje atidaryta Žmuidzinavičiaus darbų apžvalginė paroda. Buvo atidaryta 1956. X. 25. Keturiose muziejaus salėse išstatyta 460 paveikslų, kurie sudaro ¼ sukaktuvininko darbų. Paroda atidarė prof. V. Mackevičius. Iš viso A. Žmuidzinavičius yra nutapęs per 2.000 paveikslų. (ELTA.

— Skulptoriui Petrui Aleksandravičiui, vienam iš žymiausių okup. Lietuvos dailininkų, 1956. X. 21. suėjo 50 m. amžiaus. Ta proga per Vilniaus radiją jo kūrybinį kelią nušvietė Dailės Instituto meno istorijos katedros vedėjas T. Adamonis, pažymėdamas, kad dail. P. Aleksandravičius priklauso prie tos grupės lietuviškų skulptorių, kuris „siekia atskleisti pirmiausia žmogaus vidinį pasaulį, parodydamas jo moralinį grožį, subtiliausius jo sielos išgyvenimus. Pagrindinis P. Aleksandravičiaus žanras yra portretas. Paskutiniu metu jis perėjo prie figūrinių portretų, ir šiandien P. Aleksandravičiaus dirbtuvėje yra asmeninė labai vertinga literatūros biblioteka. Iš ryškiausių Aleksandravičiaus darbų minimi grafiko — Kuzminsko, be to, Stuokos - Gucevičiaus, K. Petrausko, Vienuolio - Žukausko, akademiko Kriščiūno portretai. Ypač vertinga laikoma Aleksandravičiaus sukurta rašytojos Julijos Žemaitės skulptūra.

— SPORTAS. I Sov. Sąjungos rinktinė, kuri pasirodys Melburno olimpiadoje, įtraukti ir Lietuvos boksininkai R. Murauskas ir L. Juškėnas. Bet jie gina okupanto spalvas. Anatolijus Pocius, neseniai numetęs diską 53 m. 12 cm., pasiekė naują Lietuvos rekordą. Grįžusį iš rungtynių, jį su tuo laimėjimu pasveikino senieji Kaune gyvenę disko rekordininkai Teišerskis ir St. Šačkus. (E).

Per Gudijos, Lietuvos ir Moldavijos teniso rinktinių turnyrą Kišiniove pirmąją vietą iškovojo Lietuvos komanda. (E).

— Pastaruoju metu bolševikai nepaprastai giria Sibirą, stengdamiesi į ją pasiųsti kuo daugiau žmonių. Skelbiama, kad per artimiausius 10 metų projektuojama paversti Sibirą pagrindine šilumine ir elektros energijos reikalaujančios gamybos, ypač aliuminijaus, magnijaus, elektrometalurgijos, anglies, chemijos ir elektrochemijos bazę. Pastatyti ir statomi elektros energijos centrai bus sujungti į vieną energetinę sistemą, į kurią vėliau bolševikai skelbia prijungsią taip pat šiaurės vakarus su Leningradu ir „Nemuno" kaskadą. (E.)

— Nors Sovietai patys turi didžiausias pasaulyje karines paiėgas ir karo reikalams išleidžia milžiniškas sumas, bet vis tiek nesiliauja plūdę Vakarų už tariamą „ruošimasi į karą". Ypač plūstamos JAV. Vilniaus radijas 1956. X. 27 **cituoja** kandidato į JAV prezidentus A. Stevensoną tariamąjį pareiškimą, kad per pastaruosius trejus metus JAV išleido gynybai 3 kartus daugiau lėšų, negu per kuriuos kitus trejus metus per visą savo istoriją. Savaime aišku, jeigu Vakarai nebūtų stiprūs, tai Sovietai jau seniai būtų jėga užgrobę dar daugiau laisvojo paaulio žemių. (E.).

— Vilniaus radijo pranešimu, Druskininkų, Palangos, Birštono ir Likėnų santorijoje sezono metu gydėsi daugiau kaip 10.000 žmonių.

Palangos poilsio namuose vasaros sezoną ilsėjosi apie 8.500 vasarotojų, Druskininkų — 5.000 ir kt. (E).

(Elta).

LAISVĖJE

...Vlikas ir jo Vykdomoji Taryba drauge su visa lietuvių tauta ir laisvėje esančiais mūsų tautiečiais lapkričio 23-ją mini kaip Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės įkūrimo dieną. Visi mes su didžia pagarba lenkiame galvas prieš mūsų šalies laisvės gynėją bei jos talkininkus — visus karius, savanorius, Vyčio kryžiaus kavalierius, šaulius ir partizanus, visus laisvės kovotojus, žinomus ir nežinomus tėvų žemės gynėjus, didžiomis aukomis iškovojusius mums laisvę ir nepriklausomybę. Jų aukos ir pasišventimas tebūna mūsų stiprybės šaltinis iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę...

KOMUNISTŲ PARTIJAI ĄTIMTOS POLITINĖS TEISĖS

Dėka paskutiniųjų įvykių Lenkijoj, Vengrijoj ir kitose pavergtose šalyse, valstybių vyriausybės, dirbančiųjų masės ir atskiri intelektualai vis daugiau praregi ir pradeda suprasti kas yra komunizmas. Mus labai džiugina, kad Argentina išeina kaip iniciatorė komunizmo demaskavimui.

Pereitą savaitę Argentinos atstovas Jungtinėse Tautose A. Olivieri pasiūlė, kad visos valstybės nutrauktų diplomatinius santykius su Sovietų Rusija, protestuodamos dėl barbariškų žudynių vengrų laisvės kovotojų. Tas rado gyvo pritarimo daugely valstybių, ypač Pietų Amerikos respublikose.

Argentina nuosekliai eina toliau. Šio lapkričio 13 d. teisėjas dr. L. Botet paskelbė dekretą, kuriuo atimama politinio asmens teisės (personeria politica) Argentinos komunistų partijai. Reiškia, ji negalės dalyvauti rinkimuose — statyti savo kandidato respublikos prezidentui, seimo nariams rinkti, šaukti politinius susirinkimus.

Tarp dekreto motyvų pirmoj eilėje pabrėžiama, kad tai nėra demokratinė partija, ko reikalauja neseniai paskelbtas politinių partijų statutas. Partijos laikymasis paskutiniųjų Europos įvykių atžvilgiu parodė, kad ji vadovaujasi didžiausiu totalitarizmu. Tačiau teisėjas nurodo, kad demokratinės respublikos privalo žiūrėti, kad piliečių laisvė nebūtų pavergta jokių kraštutinumų — nei kairiojo, nei dešinio.

Atrodo, kad sąryšy su šiuo nutarimu, sekančią dieną buvo padaryta krata Komunistų Partijos centre, buvo paimta daug kompromituojančios medžiagos ir sulaikyta 11 asmenų, tuo metu buvusių patalpose. Reikia laukti, kad sekantis žingsnis bus galutinas partijos uždarymas ir jos paskelbimas už įstatymo ribų, kaip daugumoje Amerikos valstybių yra.

Vengrijoj pralietas kraujas pažadino daugelio mokslininkų, filosofų bei rašytojų sąžinę ir protą. Anksčiau jau pažangesni moksleiviai ir skaitantieji darbininkai gerai suprato, ką reiškia šis „bicho colorado", užtvindęs pusę Europos ir Azijos, tuo tarpu daugelis šviesuolių skelbė marksizmo idėjas, bičiuliavo su komunistinėmis draugijomis, įvairiais vardais prisidengusiomis.

Garsusis pasauly prancūzų dramaturgas ir filosofas Jean P. Sartre dabar nutraukė visus ryšius su komunistais ir išstojo iš Prancūzų - Sovietų draugijos. Pierre le Brun, vienas iš prancūzų darbininkų komunistinės konfederacijos vadų, viešai pasmerkė Rusiją. Pietro Nenni, pačių kairiųjų italų socialistų vadas, artimoj sąjungoj esąs su Togliatti, reikalavo, kad rusai atsitrauktų iš Vengrijos.

Austrijos sostinėj Vienoje daug darbininkų suplėšė savo nario liudijimus ir juos sviedė į veidą savo vadams komunistams. Viename tik miesto rajone 4800 darbininkų išsibraukė iš partijos. Anglijoj Oxfordo universiteto Komunistų Klubas nutarė užsidaryti ir išsiskirstyti. Danų komunistų partija taip pat pergyvena didelę krizę. Traptautiniai stebėtojai sako, kad įvairių šalių komunistinėse partijose tokios vidinės krizės nebuvę nuo 1939 m., kada Molotovas ir Ribentropas pasirašė draugiškumo ir nepuolimo paktą.

Keleta žodžių kaikuriems mūsų tautiečiams. Skaitytojai atsimena, kad dažname „Laiko" numery vis būdavo vieno ar keletos lietuvių atšaukimai duotų savo parašų po įvairiais komunistų raštais, peticijomis. Jie buvo suklaidinti gražių žodžių ir pažadų. Tačiau su laiku akys vis daugiau pradeda atsiverti. Dabar galutinai pabuskime visi. Nelaukime kol prasidės generalinė dezinfekcija šio raudonojo vabalo išnaikinimui. Delsimas gali būti labai skaudus. Patys savo noru nutraukime bet kokį bendradarbiavimą su mūsų ir visos žmonijos priešu.

Žinoma, ne visi jie išgirs šį mūsų žodį. Tie, kurie turime pažįstamų jųjų tarpe, eikime pas juos su lietuvišku žodžiu ir nuoširdžiai jiems patarkime. O būsime atlikę didelė patarnavimą jiems ir tautai.

J. Kaukas

KOMUNISTŲ IMPERIJA GALI SUBYRĖTI Į ŠIPULIUS

(LAIC) — Senatorius George H. Bender, Ohio, liepos 2 d. Senate padarė pareiškimą, kuriame paminėjo paskutinius įvykius Lenkijoje. Tarp kitko, Senatorius pareiškė, kad Sovietų vadai gerai žino, jog pavergtųjų tautų — Čekoslovakijos, Lenkijos R. Vokietijos, Estijos Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Rumunijos ir Bulgarijos žmonės nesunaikinti. Rusijos vadai žino, kad jei jie pamėgintų pulti Vakarų pasaulį, jie susilauktų sukilimų viduje ir tie sukilimai - revoliucijos sukrėstų Komunistų imperiją į šipulius.

Taip galvoja Amerikos laisvi žmonės. Ateitis nepriklauso pavergtiems komunistams. Ateitis priklauso laisviems šios žemės žmonėms, kurie inspiruoja savo brolius esančius už Geležinės Uždangos kartą nusikratyti vergijos pančius.

*** 1956. VI. 29 paskelbtasis** Vokietijos įstatymas nacizmo aukoms atlyginti taip pat praplėtė galinčių reikšti pretenzijas į atlyginimą asmenų skaičių. Dabar atlyginimą gali gauti ir demokratinės religinės bei ūkinės organizacijos, jei jos nukentėjo nuo nacizmo. Pretenzijas pareikšti reikėjo iki 1957 m. spalio 1 d. Tam tikrais atvejais numatoma teikti ir skubią paramą emigruojantiems, deportuotiesiems bei ištremtiesiems, galinčią siekti iki 6.000 DM. Visos piniginės pretenzijos numatomos patenkinti iki 1962 m. Nukentėjusieji nuo nacizmo iš tų sričių, iš kurių jie buvo ištremti, arba persekiotieji asmens be pilietybės ir pabėgėliai Ženevos konvencijos prasme, taip pat jų teisėti palikuonys taip pat turi teisę įstatymo numatytaisiais atvejais gauti pilną ar dalinį atlyginimą. Pagal šį įstatymą ir kai kurie iš mūsų tautiečių, persekioti nacizmo, jau yra pareiškę savo pretenzijas.

Iš Argentinos lietuvių gyvenimo

Argentinos Lietuvių Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjunga palyginus jauna organizacija. Atsirado prieš tris metus. Vienų sutikta su dideliu susidomėjimu, matė šviesias viltis, pasitikėjo jos užsibrėžimais, kiti ją sutiko su nepasitenkinimu. Buvo ir tokių, kuriems buvo žingeidu, kas iš jos bus.

Po kiek laiko Sąjunga išsikovojo pilietines teises Argentinos lietuvių organizacijų tarpe. Draugai ir priešai priėjo išvados, kad Sąjunga yra tinkamas įrankis siekti Argentinos lietuvių bendradarbiavimo ekonominėje srityje. Sustiprėjusi ir išsivysčiusi Sąjunga galinti daug kuo prisidėti prie lietuvybės išlaikymo Argentinoje ir prie kitų visuomeninių reikalų.

Tačiau visi žino, kad tiems tikslams įgyvendinti reikalinga esminė sąlyga — nuosavas centras. Argentinoje pajėgė išsilaikyti tik tos organizacijos, kurios laiku įsisteigė nuosavą centrą, nuosavą pastogę. Pramonininkų Sąjungai nėra išimties. Arba ši organizacija įsisteigs nuosavas patalpas, arba bus pasmerkta mirti. Kalbėti apie Sąjungos tolimesnę veiklą ir nesirūpinti nuosavų patalpų įsigijimu yra tušti žodžiai.

Įvertindami šią padėtį, Valdybos nariai ryžosi įsteigti Sąjungos Fondą. Tvirto nusistatymo užtikrinimui Fondo steigėjai nutarė įnešti 30% kiekvienos numatytos paskolos. Lėšų sutelkimui atidarytos dvi banko sąskaitos: Bs. Aires ir Avellanedoje. Iki šiol įnešta:

Banco Holandes Unido

J. Čikštas — $ 15.000 (30% paskirtos paskolos),
$ 600 (mėn. įnašo).
B. Survila $ 3.000 (30% paskirtos paskolos),
$ 600 (mėn. įnašo).
L. Sruoga $ 450 (30% paskirtos paskolos),
$ 400 (mėn. įnašo).

Banco Italia, Rio de la Plata, Avellaneda

B. Eidukonis $ 3.000 (30% paskirtos paskolos),
A. Geigas $ 3.000 (30% paskirtos paskolos),
K. Šulnis $ 3.000 (30% paskirtos paskolos),
ALPPS kasos $ 1500.

Kiti Fondo narių yra kviečiami be atidėliojimo įnešti savo dalį pagal ankstyvesnį susitarimą. Valdyba yra dėkinga visiems tiems, kurie vienu ar kitu būdu pritaria Sąjungos veikimui, ypač tiems, kurie prižadėjo prisidėti perkant nuosavas patalpas Sąjungos centrui.

Šia proga reikia rimtai atkreipti dėmesį į vieną dalyką.

Nieko nepasieksime vien žodžiais, vien pažadais, jei neprisidėsime piniginiu įnašu. Sąjungos Valdybos ir Fondo nariai parodė pavyzdį, kaip reikia dirbti, norint pasiekti ką realaus. Jie savo pareigą atliko. Kas bus toliau, priklausys nuo daugumos. Jei dauguma įneš savo kapitalą, tai Sąjungos tikslai bus atsiekti, o jei ne, tai Sąjunga užtrokš kad ir svetingame krašte, kaip žuvis, negavus vandens. Argentinos Lietuvių Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjungos iniciatoriai neprašo nei dovanų nei aukų. Jie davė pavyzdį ir kviečia visus suprasti gyvastingą reikalą, kad būtų sukurtas pavyzdingas Sąjungos centras, kuris būtų lietuviškojo gyvenimo židiniu, kurį galėtume perleisti mūsų priaugančiai kartai. Sąjungos Fondui laikotarpis apribotas. Nesukėlus reikalingo kapitalo nariai atsiims įneštus pinigus ir nieko nebus stebėtino, jeigu organizacija suirs. Įsitikinkim! Jeigu mes šiandien neišnaudosime progos, tai ir po 10 — 20 metų priaugančioji karta neatliks to, ką galime dabar atsiekti bendromis jėgomis. Iš dangaus niekas nenukris. Arba bendromis jėgomis atsieksime savo tikslą, arba teks atsisakyti, kad ir gražiausių vilčių ir sumanymų. Uždavinio išpildymui nepakanka kelių ar keliolikos tautiečių. Jei Sąjunga nesuras platesnio visuomenės sluogsnio pritarimo, tai išsiskirstys nesugrąžinamai, ir tada bus per vėlu gailėtis ar ką nors kaltinti.

Laikinasis Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos Komitetas, neįvykus organizacijų posėdžiui š. m. lapkričio mėn. 1 d., pagal dalyvavusių atstovų pageidavimą šaukia pakartotiną posėdį š. m. lapkričio mėn. 24 d., šeštadienį, 17 val. Lietuvių Parapijos patalpose, Mendoza 2280, Avellaneda.

Komitetas maloniai prašo visas organizacijas savo atstovus atsiųsti punktualiai.

Kurios organizacijos dėl kurios nors priežasties negalės atsiųsti atstovo, arba visai numato nedalyvauti, A. L. O. ir S. T. prašo raštu pranešti sekančiu adresu: ALOST, c. Mendoza 2280, Avellaneda.

Z. Juknevičius, J. Čikštas,
S. Kaibutas, A. Mičiūdas,
V. Diminskis.

Arg. Liet. Vyrų Kvartetas „Aitvarai" Odeon'e įdainuoja keletą dainų į plokšteles. Plokštelės bus pagamintos pirmomis gruodžio mėn. dienomis. Paveiksle matyti kvarteto vadovas Vyt. Cibavičius, kvarteto nariai A. ir V. Rastauskai, J. Simanauskas ir A. Slančiauskas, muz. V. Rymavičius ir Lietuvių Centro Argentinoje pirm. A. Mičiūdas.

Sąjungos Valdyba ir Fondo steigėjai nuoširdžiai kviečia visus tautiečius, kuriems brangūs lietuvybės reikalai, prisidėti prie didelio fondo sutelkimo. Sąjungos Valdyba tiki, kad jos žodis bus išgirstas ir tinkamai įvertintas visų Sąjungos narių, draugų ir prijaučiančių.

Jonas Čikštas

Bs. Aires, 1956 m. lapkričio 17 d.

LIETUVIAI STUDENTŲ KURSUOSE STRASBURGE

(Elta). Šios vasaros metu prie Strasburgo universiteto vyko kursai studentams, gaunantiems stipendijas College de l'Europe Libre. Kursai prasidėjo rugpiūčio 7 dieną ir truks iki 15 rugsėjo. Šiuos kursus lankė 7 lietuviai studentai, College de l'Europe Libre stipendininkai.

Strasburge studentams vykusių kursų metu lietuviams buvo paskirtos paruošti temos pavergtosios Lietuvos klausimais. Referatams paruošti dalį reikiamos medžiagos parūpino Vykdomosios Tarybos Informacijos tarnyba.

— — —

(Elta). San Casimiro vardo miestelyje, Venecueloje, parapijos bažnyčia yra paskirta Lietuvos globėjo švento Kazimiero garbei. Šios bažnyčios altorių puošia švento Kazimiero statula, į Venecuelą iš Ispanijos atgabenta 1928 metais.

■ Budapešte yra sužeistų per 40.000, nukautų 20.000. Žuvusių sovietų karių priskaitoma per 3.000, o sužeistų — per 6.000. Sovietai prieš beginklę vengrų tautą, stojusią ginti laisvės, pasiuntė per 200.000 karių ir apie 6.000 tankų bei sunkiųjų pabūklų — **maždaug du kartus tiek, kiek buvo Santarvininkų pasiųsta prieš Romelio armiją Afrikoje...**

Į laisvę pabėgo apie 17.000 vengrų. Iš jų 3.000 priėmė Vak Vokietija, po 5.000 JAV ir portugalai, po 3.000 Australija ir Argentina, 2.000 italai etc.

Liūdni švedų įspūdžiai Latvijoje

Stockholm — (LAIC) — New York Times korespondentas F. Belair, jr. rugsėjo 29 d. iš Stockholm savo pranešime, kuris talpintas tame laikraštyje spalio 7 d. plačiai aprašo švedų karinių laivų įgulų narių liūdnus įspūdžius Rygoje. Korespondencija pavadinta — „Švedai sukrėsti vizitu Latvijoje". Įdomu, kad korespondencija datuota rugsėjo 29 d. laikraštyje tilpo tik spalio 7 d.

Korespondentas nurodo, kad apie vargingą ir brutališką gyvenimą Latvijoje jam papasakojo švedų karinių laivų karininkai, kurie lankėsi Rygoje

Trijų švedų karinių laivų įgulų jūrininkai grįžo jausdami kad policinė technika, kurią jie patyrė parodo, kad Sovietų tariamas draugingumas laisvajam pasauliui yra tik pašaipa.

Beveik kiekvienas tų laivų įgulų narys yra sukrėstas visu tuo ką jie Rygoje matė.

Keturiolika moterų Sovietų karinė policija sutempė į sunkvežimius vien už tai, kad esą jos draugingai atsisveikino su svečiais. Tie kurie kalbėjosi gatvėse su švedų jūrininkais buvo suimti ir ilgai tardomi policijoje. Rygoje didelis girtuokliavimas, kurio priežastį latviai aiškina, kaip galutine išeitimi ir nusiraminimu. Trijų ar keturių asmenų šeima gyvena viename kambarėlyje, ir tai neišmitis. Keturios šeimos naudojasi viena virtuve nedažytuose namuose, kurie niekad ir neturėjo centrinio šildymo. Duonos, sviesto, pieno ir kitų būtenybių kainos keturius sykius brangesnės negu Švedijoje. Miesto apšepimas, žmonių nudriskimas pastebimas visur. Darbininkas turi išleisti mėnesio uždarbį už eilutę drabužių, o ir tie nepritaikyti. Tačiau vidaus reikalų ministerijos ir policijos štabo rūmai blizga.

Vienas švedų jūrininkas buvo pakviestas pietų latvių šeimon, bet pietūs buvo liūdni, nes šeimos galva buvo išsaukta į policiją tardymui.

Šventiška nuotaika apsiniaukė laivams išplaukiant. Tūkstančiai žmonių susirinko išlydėti švedų laivus. Lydėtojų skruostais tekėjo ašaros. Laivams atvykus girdėjosi džiaugsmo sveikinimai. Išlydint laivus krantinėse girdėjosi šūkiai vokiškai ir angliškai: „Pasakykite jiems ten, kad mes gyvename pragare, ir kad mes nesame laisvi".

Jautri ir skaudi scena buvusi, kada policininkai, prie kiekvienos moters po du, tempė jas į sunkvežimius, apipintus vielomis. Atėjęs civiliai apsirengęs įsakė skirstytis, šaukdamas, kad „Jie nėra jūsų tautiečiai, jie yra blogi žmonės, skirstykitės".

Laikraštininkas, kuris lydėjo švedų laivus, rašė, kad kalbėdamas su latviu pirmiausia sužinojai, kas jam baisiausia, o tai, kad jis nėra laisvas. Baimė Sovietų slaptos policijos trukdė latvių pasikalbėjimą su švedais. Tačiau paskutinę dieną jie nustojo atsargumo. „Kaip jūs galvojate apie gyvenimą čia? — latvė klausė švedų reporterį gatvėje. „Jūs turėtumėte pasilikti ir pamatyti. Yra sunku." Pradėjus daugiau asmenų rinktis prie reporterio, jis pastebėjo, kad tai gali jai pakenkti. „Tai paskutinė mano proga kalbėti su švedu, ašarodama ji atsakė. „Jau nesvarbu, kas su manim atsitiks. Pagaliau aš būsiu nors kalbėjusi su žmogumi iš laisvojo pasaulio".

Švedų laikraštininkas ir jūrininkai pareiškė, kad latviai jiems sakė, jog Sovietai sąmoningai sudarė lengvas sąlygas latviams gauti degtinės, kaip priemonę apsvaiginti latvių pasipriešinimą. Rusų degtinė šampanas pardavinėjami dieną ir naktį.

Anders Bernholm, Stockholm Dagens Nyheter korespondentas rašė, kad jis niekad nematė tiek daug girtų žmonių kaip Rygoje.

Skurdo priežastis — maži atlyginimai darbininkams. Kainos aukštos, o uždarbiai maži.

Fabrikų darbininkai uždirba apie 800 rubių per mėnesį, bet eilutė drabužių kainuoja 800 — 1000 rublių. Žemės ūkio darbininkai uždirba mažiausiai, jie gauna tik 90 — 250 rublių per mėnesį. Spaustuvių darbininkai uždirba geriausiai, jie gauna nuo 900 — iki 1500 rublių į mėnesį. Moterų įprastas apdaras — margai spausdinta medžiaga, suknelė — 280 rublių.

Esant Rygoje, švedai pasakoja, negali pamiršti, kad vaikščioji pavergtame mieste. Visame mieste, gatvėse zirzia radio garsiakalbiai, skelbdami propagandą rusų kariškiams ir latvių civiliams. Pačioje Rygoje pastebi tiek rusų kareivių, kiek ir latvių civilių. Per garsiakalbius girdi tik pamokymus ir pamokymus, kuriuos lydi rusų muzika ir nuo kurios gali apsirgti.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

JUNGT. AMER. VALST.

■ Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) metinis suvažiavimas šaukiamas š m. lapkričio 16 — 17 d. d. New Yorke. Altas Amerikos lietuvių gyvenime vaidina labai svarbų vaidmenį. Jo žygiai Lietuvos laisvinimo reikalais yra didžiai reikšmingi.

Dabartinį Alto vykdomąjį komitetą sudaro: L. Šimutis — pirmininkas, A. Olis — vicepirmininkas, Dr. P. Grigaitis — sekretorius, M. Vaidyla — iždininkas. Amerikos Lietuvių Tarybą sudaro 4 pagrindinių grupių, būtent — Katalikų Federacijos, Sandaros, Socialistų ir Tautininkų Sąjungos atstovai. Jos vicepirmininkai yra A. J. Aleksis, S. J. Grgalius, jėjo taip pat mirusis SLA pirm. J. Kalinauskas, A. Lapinskas, S. Michelsonas. Iždo globėjai — J. Buivydas, V. Kvetkas, A. Trečiokas, Dr. M. Vinikas. Nariai: kun. I. Albavičius, J. Arlauskas, S. Bakanas, prel. J. Balkūnas, Dr. M. Colney, P. Dargis, A. Devenienė, J. Ginkus, J. Glaveckas, prel. M. Juras, K. Jurgeliūnas, Linkus, T. Matas, Dr. J. Pajaujis, E. Paurazienė, P. Pivarionis, A. Repšys, inž. A. Rudis, J. Talalas ir red. J. Tysliava. (E).

■ ALRK Federacijos auksinė sukaktis iškilmingai paminėta 1956. IX. 23 čikagoje, šv. Kazimiero seserų vienuolyno auditorijoje. Ta proga plačiai nušviesti Federacijos nuopelnai ir Lietuvos reikalams nuveiktieji darbai, kurie yra stambūs ir didžiai reikšmingi.

Įtakingas JAV laikraštis New Yorke suruošė 18.000 žiūrovų akivaizdoje per metinį derliaus pokylį šokių varžybas, kuriose pirmą vietą iš visų šokių laimėjo lietuviai Jonas Gricevičius ir Roma Vaitkevičiūtė. Abu taip pat gavo 2.000 dolerių, buvo rodomi televizijos programoje, jų nuotraukomis pasipuošė didžiausio tiražo laikraštis JAV-se "The New York News" ir visa eilė kitų spaudos organų. Abu yra tremtinių vaikai, kilimo kauniečiai. Gricevičius - Gregori neseniai baigė karinę tarnybą ir ruošiasi studijuoti, Roma Vaitkevičiūtė mokėsi lietuvių gimnazijoje Oldenburge. Abu prieš 5 metus atvyko iš Vokietijos į JAV. Tas laimėjimas prisidėjo prie lietuvių vardo išgarsinimo

PER VIENUS METUS Į JAV ATVYKO 908 LIETUVIAI

New York — (LAIC) — New York Herald Tribune Washingtono korespondentas James E. Warner rugsėjo 24 d. patiekė plačią informaciją, kiek per vienerius metus, nuo liepos 1 d. 1955 ligi birželio 30 d. 1956 m. į JAVbes atvyko asmenų gimusių kraštuose už Geležinės Uždangos. Taip pat jis patiekė statistiką, kiek kurios tautos žmonių įgijo JAV pilietybę.

Per tą mėnesį į JAV atvyko 35.042 asmenys, įgijo pilietybę 50,470. Tuo pačiu laiku 125 asmenys grįžo į gimtuosius kraštus už Geležinės Uždangos. Korespondentas plačiau nagrinėja priežastis kodėl jie palikę Ameriką grįžta į kraštus už Geležinės Uždangos. Warner rašo, kad JAV imigracijos pareigūnai apklausinėja kiekvieną norinti grįžti į kraštus už Geležinės Uždangos, Esą iš 125 tik du pasisakė prijaučią komunizmui. Kiti grįžta del įvairių priežasčių, daugiausia norėdami gyventi su kitais savo šeimos nariais. Į Lenkiją iškeliavo vienas kunigas, kur jis nutarė grįžti į savo parapiją.

Imigracijos įstaigos ir organizacijos, kurios padėjo asmenims atvykti į JAV per savo atstovus ne tik apklausinėja, bet ir namuose aplanko pareiškusius norą grįžti į kraštus už Geležinės Uždangos. Kada įsitikinama kad jie nėra paveikti blogos valios grįžti, persekiojimų ir priespaudos, tokie gauna leidimus iš JAV išvykti. Tokių buvo tik 125, iš 41 į Sovietų Rusiją, 32 į Lenkiją, 28 į Raudonąją Kiniją ir tik po kelius į kitus pavergtuosius kraštus.

Korespondentas pastebi, kad didelė Sovietų grįžimo į tėvynę propaganda rusams nepasisekė.

VOKIETIJA

■ Negalima kalbėtis su grįžtančiais į Sovietų Sąjungą. Liepos 25 d. Sovietų laivas "Molotov", pakeliui iš Londono į Leningradą, buvo sustojęs Helsinkio uoste. Šiuo laivu grįžo grupė asmenų, iki šiol gyvenusių įvairiose Europos valstybėse, į Sovietų Sąjungą. Grįžtančių tarpe buvę keli estai, latviai ir lietuviai. Kai laivas nuleido inkarą Helsinkio uoste, suomių laikraštininkai dėjo pastangų pasikalbėti su grįžtančiaisiais. Tačiau laivo vadovybės buvo pareikšta, jog be Sovietų konsulato sutikimo negalima su grįžtančiaisiais kalbėtis. Suomių laikraštininkai bandė susisiekti su Sovietų konsulu Helsinkyje. Tačiau tą dieną konsulas nebuvęs pasiekiamas... Galiausiai vienam suomių laikraštininkui pavyko užkalbinti vieną grįžtantį estą. Šis pareiškė, jog grįžtantiesiems esąs pažadėtas darbas. Jis, tasai estas, norįs apsigyventi Talline ir leisti savo vaikus, mokančius tik angliškai, į estų mokyklą.

■ "Baltische Briefe" Nr. 7/1956 rašo, **kad šiuo metu Rygoje tenka mokėti tokios kainos:** pieno litras turguje vasarą kaštuoja 3 — 4 rublius, žiemą 5 — 6. Bulvių kg 1.20 — 1.50, o pavasarį kaina pakyla iki 3 rublių. Duonos kg su avižinių miltų priemaiša 1.20 — 1.50, ruginės juodos duonos 1.60 — 2.00 rublių Kopūstų ir daržovių Rygoje krautuvėse tegalima gauti dažniausiai tik rudenį. Kiaušiniai laikomi prabangos preke ir paprastai galimi gauti dažniausiai balandžo ir gegužės mėnesiais Kaštuoja 0,5 rublio, o žiemą jų kaina turguje pakyla iki 2 rublių. Šviesto kg 28 — 30 rublių (teparduodama tik po pusę kg), o turguje už jį tenka mokėti po 40 — 50 rublių. Kavos kg kaštuoja 75 — 100, kakavos 95, —, vyriški batai 200 — 400, moteriški batai 200 — 250, geriausios sovietinės medžiagos metras apie 500 rublių, o užsieninės medžiagos dar brangesnės. Maišų net ir Rygoje sunku gauti.

■ Naujoji Vokietijos krašto taryba 1956. X. 20 — 21 d. d. buvo susirinkusi posėdžiui. Išklausius pranešimų ir aptarus bėgamuosius reikalus, buvo išrinkti nauji vykd. organai. Senąja krašto valdyba sudarė inž. P. Zundė, E. Simonaitis, kun. Dr. J. Aviža, J. Glemža ir Apyrubis. Į naująją valdybą išrinkti: Šlenteris, Sutkus, Bataitis, Stankaitis ir Šukys; garbės teismą — Survila, Jaks-Tyris ir Skėrys; kontrolės komisiją — Bendoraitis, Krikščiūnas, Medušauskas.

Balfo pirmininkas kan. Dr. J. B. Končius posėdininkus painformavo apie Balfo veiklą. VT pirmininkė ir LIT valdytoja A. Devenienė savo kalboj išryškino svarbiausius laisvinimo uždavinius, priminė Vašingtone posėdžiavusią veiksnių konferenciją ir nutarimą kelti Lietuvos bylą Jungt. Tautose, prašant ir Vokietijos, kaip kiekvienos kitos lietuvių bendruomenės, paramos.

(Elta).

Ir vėl atostogaus jaunimas Villa del Diquėje.

Moterų Skyrių redaguoja mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires

„AUKLĖKITE MŪSŲ VAIKUČIUS, O MES LIEKAME UŽ LAISVĘ MIRTI"

Tokiais šūkiais nešini tūkstančiai vengrų vaikučių perėjo Austrijos sieną. Jų tėvai pasiliko ginti tėvynę iki paskutinio kraujo lašo. Jie matė, kad yra bejėgiai apsaugoti savo vaikus, todėl juos pasiuntė į laisvąjį pasaulį, kad išgelbėtų nuo mirties ir komunizmo.

Vengrų tautos parodytas karžygiškumas mus stebina ir jaudina, tačiau ar pajėgs pabudinti pasaulio snaudžiančią sąžinę? Ar reaguos tik vien jautriais žodžiais ir atliekamu centu? Kas padės tiems našlaičiams svetimoje šalyje? Laikraščiuose prašoma atsiliepti asmenis, kurie sutiktų piimti vieną iš šių vaikučių į savo šeimą. Reikia manyti, kad atsiras ir lietuviškų šeimų, kuriose artimo meilė nėra vien tušti žodžiai. .....

Lietuve katalike, kurios tėvynė kenčia, kaip ir nelaimingųjų vaikelių, atverk savo namų duris bent vienam iš jų, o širdyje rask meilės, visokeriopos globos ir užuojautos reikalingam našlaičiui. Tačiau, prieš padarydama taip svarbų žingsnį, turi žinoti, kad paimtam vaikui turi būti netik globėja, bet ir motina, nors jo ir negalėsi įsisūnyti, o vienok turėsi rūpintis jo auklėjimu, išmokslinimu ir suteikti jam visokeriopą globą. Tie vaikučiai priklauso savo tėvams ir savo tautai ir kiekvienu momentu, kada bus pareikalauta, tu nepaisant parodyto pasiaukojimo ir gal jau tam vaikučiui gimusios meilės, tu turėsi su juo atsiskirti. Dieve duok, kad ateitų ta diena, kada tu be priekaištų sau, galėsi savo globotinį atiduoti jo tėvams. Svarbus tai dalykas, reikalaująs visų šeimos narių labai rimto apsisprendimo, tačiau nebijok jo imtis, nes tokiu būdu prisidėsi prie palengvinimo skausmo ir vargo, kurio pasaulyje tiek daug yra.

Šiomis dienomis ypač gausu visame pasaulyje demonstracijų už pavergtuosius ir prieš pavergėjus. „Kaip padėti, ką daryti"?, klausia žmonės vienas kito, apimti didelio nusiminimo ir dažnai pykčio. Sunku rasti teisingą atsakymą, jei pradedi operuoti skaičiais ir lygini karines galybes, nes nežinai, kuris pirmas pradės atomine bomba sunaikinti savo priešą. Hamburgo universiteto teologijos fakulteto profesorius Helmut Thielecke keliais žodžiais nusakė paskutinių įvykių reikšmę. Jis sakė: „Vengrija mus šaukia atgailai. Vengrija mūs klausia: „Ar dar esame laisvės verti? Mes mokame laisve naudotis, bet reikia mokėti už ją kovoti ir ją išlaikyti. Vengrų pasiaukojimas bus tada prasmingas, jeigu mes be tuščių žodžių rimtai susimąstysime ir imsimės realaus darbo šioje šventoje kovoje už savo tautos ir kitų pavergtų tautų laisvę".

Lietuve, išnaudok visas progas, kuriose galėtum kitiems priminti apie mūsų tautos nelaimes. Lietuvis moka tyliai kentėti, jis supranta kančios prasmę ir ja tiki, tačiau iš paskutiniųjų įvykių aiškiai matome, kad reikia mokėti ir savo balsą pakelti taip, kad jį kiti išgirstų. Niekas mūsų nelaime nesidomės ir apie ją nesiteiraus, jei mes pačios tylėsim. Tegul pasaulis žino apie visas raudonųjų žulikystes, padarytas kitose tautose, bet jei nesužinos apie mūsų jau tiek metų patirtą skriaudą, tai būsime pačios kaltos.

Praėjo laikas pasyvios kovos, atėjo veikimo diena. Tavo rankos telaiko iškėlusios trispalvę visuose susirinkimuose tarp daugybės kitų tautų vėliavų, tavo lūpos tetaria, tešaukia Lietuvos vardą, tereikalauja jai laisvės, kad išgirstų tūkstantinė minia. Ir mūsų partizanai kovojo ir tebekovoja, ir mūsų moterys ir vyrai buvo ir tebėra tremiami į Sibirą. Ir mes reikalaujame saviesiems materialinės pagalbos ir galimybių ją suteikti. Ir mes esame šio pasaulio gyventojai, kurių balsas turi būti išgirstas visų, kas imasi valstybių reikalus tvarkyti.

Elzė Diminskienė

LIETUVI KARY IR KOVOTOJAU!

Lapkričio 23 d. Lietuvos Kariuomenės Šventės proga sveikiname visus lietuvius karius ir kovotojus išsiblaškiusius plačiame pasaulyje. Brangus Kary, kur Tu bebūtum, tėviškės miškuose, prievarta įspraustas į raudonarmiečių eiles, Indokinijos dykumose, Tau linkime ištvermės ir jėgų sulaukti laisvės, kurios pirmieji spinduliai greitai pasieks išvargintą Tėvynę. Nenusimink, tolimasis Kary, pasaulyje yra dar daug lietuviškų širdžių, kurios kenčia su Tavimi ir yra pasiryžusios kovoti su tuo pačiu priešu, kaip ir Tu, kad kovoji.

Esantiems gyviems Nepriklausomybės karo ir rezistencijos dalyviams linkime sulaukti Nepriklausomybės ryto.

Mirusiems Karžygiams, o Viešpatie, suteik amžinos ramybės ir leisk, kad jų išlietas kraujas ugnimi liepsnotų kiekvieno lietuvio širdyje.

„MOTERIS IR GYVENIMAS"

Pinti baldai

Štai ir vėl grįžta į butus senai užmiršti pinti baldai. Jų lengvumu, patogumu ir patvarumu džiaugėsi mūsų motulės, bet jaunosios kartos skaitė juos senoviškais ir sunkiai suderinamais su moderniu buto apstatymu. Tačiau, pintos kėdės, staliukai ir įvairūs maži baldeliai išėjo iš užmirštų senų baldų sandėlių ir vėl užima sau vietą naujame skoningai ir gražiai įruoštame bute, verandoje ar sode. Vargu ar geležinėje kedėje taip gerai pailsėsime, kad ir kvapių gėlių pavėsyje, kaip pintoje. O ir paskaityti ar rankdarbius pasiuvinėti taip pat yra puiki vietelė.

Kaip jau minėjau, pirkti baldai gali tikti net gerai apstatytame bute. Be fotelių ar staliukų yra ir kitų dalykėlių, pav. pintas krepšelis malkom prie židinio laikyti, gėlių staliukas ir, kaip paveikslėly matote, Kudliukui ar Rainiukui būda. Jų priežiūra labai paprasta, laikas nuo laiko gerai nutrinti su šepečiu ir nuplauti lietaus vandeniu. Išvalius džiovinti lauke. Gerai prižiūrėti baldai gali keletą metų laikyti.

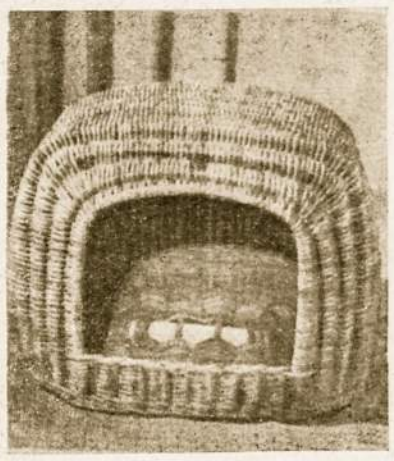

Pinta kambarinio šuniuko ar katytės būda. Šie namų draugai ypač gerai jausis, jei į „namuką" įdėsite savo nedėvimą seną rūbą. Galima padaryti ir su durelėmis. Ir išėjus keliom valandoms iš namų, jame užrakinti šuniuką, kad negadintų baldų ir neplėšytų užtiesalų. Ši būdelė yra lengvai valoma ir patogi pernešimui.

Šešiasdešimtys balkonų ir jokios gėlės...

Neseniai per radio teko girdėti šia antrašte deklamuojant eilėraštį. Maža mergytė kalbėjo apie niūrų didmiesčio namą, kuris neturi nei sodo, nei pavėsio. Jį vasarą plikina saulė, o fabrikų dūmai ir gatvės dulkės jo sienas apdengia niūria, pilka spalva. Jos žvilgsnis slenka per keliomis gretomis, tarytum kareivius, išrikiuotus balkonus, bet jose nesimato gėlės. Mergaitė klausia, ar šiame name nėra jaunimo, ar jame negyvena sužadėtinė? Iš namo išvaizdos ji susidaro vaizdą ir apie jo gyventojus, kurie turbūt yra pilki, apnešti tarytum šio namo sienos, didmiesčio dulkėmis. Jų žvilgsnis nepasiilgsta grožio, o siela kupina materializmo, neduoda žiedui vertės.

Lietuvaitės mylėjo gėlynus. Poetas Vienožinskis vaizduoja mergaitę darželyje gėlių karaliene, kuri kalbasi su savo žiedais ir jais gėrisi. Lietuvaitės takai gėlėmis nusodinti, audinių raštai gėlėmis išbarstyti, — nukalšyti; gonkelės ir varteliai tulpėmis išdrožinėti, kraičių skrynios gėlių piešiniais išmargintos.

„Neliūsk, sesute, neliūsk jaunoji, tavo daržely žiedai rasoja". Jei darželyje žiedai rasoti, nėra pavojaus, kad jie nunyks, todėl ir sesutei nėra pagrindo liūdėti.

Lietuvaitė gėles augina, pergyvena nemažiau, kaip japonė Baterflai, kuri kenčia, kada iš jos sodelio pavogė rožės žiedą. Mylinti mergelė „jam" ne žodžiais pareiškia savo jausmus, bet žada nuskinti visus lankos žiedus ir jais išdabinti sienas, o „jis" jau supras, kam nuskinta tiek žiedų... Bernelis supranta žiedų kalbą. Jis ieško mylimosios akių ne brangakmenio žėrėjime, bet lino žiede, o jos skaisčią sielą mato lelijos baltume.

Neužmirškime ir neniekinkime taip gražaus mūsų namų papuošalo. Tada lietuvių namelis nebus niūrus.

Į Dievo Motiną Aušros Vartuose

(*Šventė lapkričio 16 d.*).

Pasiilgę Tavęs, Lietuvos Motinėle,
Kuri Vilniuj stebuklais gini Aušros Vartų;
Štai nuliūdę maldaujame rankas iškėlę,
O išgirski mus užtarus tiek kartų!
Kaip tėvai lankė Vilniuje Tavo Šventovę,
Taip ir mes Tau norėtume pulti po kojų,
Bet į brangias angas svetimi įsibrovę
Pas Tave pasiguosti mums kelią pastojo.
Amžiais Vilniuj stebuklais Globėja galinga!
Mūsų tėvus ir bočius globojai ir gynei;
Būk ir mums, Motinėle, vaikams maloninga.
Sugrąžink mūsų Vilnių, išplėštą tėvynę.

MOKINIŲ ATOSTOGOS

Atėjo taip lauktos mokinių atostogos. Vaikai laukia poilsio ir laisvės. Sporto ir žaidimų aikštėse girdėti žaidžiančių vaikų juokas, o policijoj pagausėja nepilnamečių nusikaltėlių ir nelaimingų atsitikimų registravimas.

Mokslo metas netik vaikams, bet ir tėvams suteikia rūpesčių, ir jei atostogos vaikams yra nerūpestingas laikas, tai tėvų budrumas negali sumažėti. Ir per atostogas negalima nuo vaikų nuleisti akių, nes atsiranda nauji pavojai, kurie vaiką gali netik fiziniai, bet ir moraliai sužaloti. Išleidus vaiką į žaidimų aikštę turi būti tėvams žinoma su kuo ten vaikas susitinka ir ką daro. Nei amžius, nei vieta negali sulaikyti vaikų priešo nuo nsikaltimo. Baisūs įvykiai atkreipia žmonių dėmesį, bet ir vėl užmirštama, kad kas valandą įvyksta nusikaltimas prieš vaikus ir aukos amžius maždaug nuo 4 metų, o nusikaltėlio net iki 84 metų! Vaikams turi būti išaiškinta, kad neprivalo leistis į pasikalbėjimą su nepažįstamais žmonėmis, neimti iš jų dovanų ir jokiu būdu nesutikti pasivažinėti dviračiu ar automobiliu. Ugdyti vaiko pasitikėjimą policija, kad į ją bet kokiu atveju nebijotų kreiptis.

Įsigyti vaiko pasitikėjimą, kad jis papasakotų apie patirtus įspūdžius, o tėvai iš to galės spręsti ar tinkamai buvo praleistas laikas. Įsąmoninti, kad būtų atsargūs vandenyje — maudyklėse ir gatvėje laikytųsi nustatytų taisyklių...

Nėra reikalo atostogas paskirti vien miegui ir valgymui. Tinginiavimas nėra poilsis. Atostogos turi būti naudingai leidžiamos. Sąikingas darbas dar niekam nepakenkė, tačiau gatvė ir tinginiavimas jau daug nelaimių atnešė. Vaikai per atostogas turi intensyviai įsijungti į namų darbus ir kiekvienas, pagal savo amžių ir jėgas, juos atlikti. Jei leidžiame vaikus mokslan, tai nereiškia, kad jie turi būti ar dykaduoniai ponaičiai ar panelės, kurie bijo fizinio darbo. Be profesijos, kuriai duktė ar sūnus ruošiasi, turi būtinai išmokti ir visus namų ruošos darbus. Jų praktikai geriausia išnaudoti atostogas.

Per atosogas vaikas turi sustiprėti sekantiems mokslo metams. Tėvai turi daugiau progų su jais pabendrauti ir pataisyti klaidas, kurios per mokslo metus į lietuvių kalbą įsibrovė. Jei kas išgali vaikus mėnesiui nusiųsti į Tėvų Marijonų organizuojamą vasaros stovyklą, tai ras tinkamiausią vietą vaikų atostogoms praleisti.

Mokėk pirkti

Prekybininko tikslas yra parduoti kaip galint daugiau prekių ir įsigyti plačią klijentūrą. Propaganda buvo jau senais laikais, o dabar jai padeda radio, plakatai skelbimai ir filmos. Siūlomų prekių toks gausumas, kad sunku susivokti kuri iš jų yra geresnė ir kurios kaina tikresnė, nes pasitaiko, kad prekės kaina neatitinka jos kokybei. Reikia mokėti pirkti. Pirmiausia turi būti aiškus nusistatymas del paties daikto reikalingumo. Jei yra nuspręsta įsigyti koks daiktas ir jam paskirta pinigų suma, pamažu pradedama to daikto ieškoti, kol pagaliau randama tinkamą. Kas gali garantuoti daikto kokybę? Laikas už prekės kokybę yra fabriko ženklas į kurį reikia kreipti dėmesio ir išmokti jį suprasti... Visados geriau pirkti jau žinomo fabriko gaminius, nes kol firma įsigyja savo prekei gerą vardą ir rinką ji yra be abejo pasiekusi augštos kokybės. Kartais verta ir keletą pezų daugiau sumokėti perkant žinomą prekę, negu pigiau už abejotinos vertės daiktą, nes išoriniai nevisados galima jo vertę nustatyti.

Antras labai svarbus dalykas — vengti kredito. Skolos suteikia rūpesčių ir neleidžia laisvai pasirinkti, pagaliau ir kainoje yra skirtumas tarp pirkimo kreditan ar pinigais. Kreditas yra nemalonus reiškinys šeimos ekonomijoje, nes turint skolų, negalima taupyti. O taupyti reikia netik reikalingiems dalykams įsigyti, bet ir nelaimės atvejui. Taupyti bus lengviau, jei bus perkami tik būtinai reikalingi daiktai. Pagaliau ir reikalams reikia turėti saiką. Pavojinga yra pasiduoti tuščiom ambicijom ir geisti daiktų vien dėlto, kad draugė ar kaimynė juos turi. Kiekviena šeimininkė privalo savo ūki tvarkyti taip, kaip leidžia šeimos iždas.

Jau minėjau, kad prieš perkant reikia pasitikrinti keliose krtutuvėse. Tačiau tai dar nereiškia, kad reikia eiti iš krautuvės į krautuvę ir ten trugdyti pardavėjoms. Šiuo atveju yra naudinga pastudijuoti vitrinose išstatytus daiktus. Jei vitrinoje kainos nėra, pardavėjas niekados neatsisakys atsakyti į mūsų malonų paklausimą.

Tiesa pardavėjo laikas yra brangus, netaip, kaip XVIII amž., kai Bs. Aires gatvėse buvo galima matyti vieną kitą išėjusią nusipirkti ponią lydimą savo tarnaitės. Prie krautuvės durų buvo išstatyti ritiniai šilko ir gelumbės. Praėjus poniai pro krautuvę, jos savininkas galantišku gestu pakviesdavo vidun, o tarną tuojau nusiųsdavo „matės" paruošti. Poniutės gi savo prekybą pradėdavo įžangine kalba, kurioje išgirdavo ponios ar jos dukters grožį ar elegancią. Pagėrus „mate", vikriu šuoliu peršokdavo stalą ir pradėdavo rodyti savo prekes.

Šiais laikais reikia gerokai palaukti, kol būsi patarnautas ir dažnai pirkėjai parodo didelį nekantruma nesuprasdami, kad pardavėjas gali būti perkrautas darbu ir nebespėja. Kantrybės turi netik pardavėjas bet ir pirkėja turėti, o parodytas pirkėjos mandagumas palengvins taip varginantį pardavėjo darbą.

Netik parduoti, bet ir pirkti reikia mokėti.

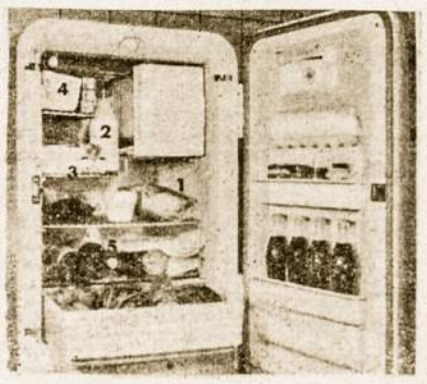

Šaldytuvas duos daugiau naudos, jei daiktai bus jame padėti į atatinkamą vietą. Nevisos šaldytuvo vietos vienodai šaldo ir ne visiems produktams yra reikalinga ta pati žema temperatūra. 1. — šalčiausia vieta, į ją padedami produktai, kurie greičiau genda: žuvis, mėsa, kiaušinių maistas, grietinė. 2. — šalta vieta pienui, sviestui ir drebučiams bei košelėnai, 3. — vidutinė temperatūra, jos pakanka riebalams, dešrai, lašiniams, cukriniams vaisiams. 4. — šiltesnė zona — daiktams su stipriu kvapu: sūriui ir t. t. 5. — gėrimų skyrius. 6. — atskiras ir uždaras skyrius vaisiams.

RIEŠUTAI VALGYTI SVEIKA

Gera sauja riešutų atstoja trijų patiekalų pietus. Jie turi vitamino B ir valo kraują. Labai gerai atsiliepia į plaukų augimą ir medžiagų apykaitą. Patartina vežtis į iškylas, nes maistinga ir sotu.

SEKMADIENIO

RIMČIAI

PSICHOLOGINĖS PYKČIO PRIEŽASTYS IR KOVA SU PYKČIU

PYKČIO SĄVOKA. Patirtis rodo, kad pyktis dažnas žmogaus „draugas". Vieni žmonės pyksta smarkiau, kiti tik erzinasi; vieniems pyktis retas dalykas, pas kitus dažnas. Daugiau ar mažiau visi žino, kad pyktis yra pas žmones, kad jis žalingas, kad jo reikia vengti, tačiau, kad jo išvengti ir jį nugalėti nėra lengva, tai taip pat gyvenimiška tiesa.

Kas yra pyktis? Psichologijos mokslas, nagrinėdamas pykčio apraiškas, atsako, kad pyktis yra tam tikra energija, energijos forma, tam tikras impulsas, troškimas ką nors daryti. Nagrinėjant pyktį prieinama, kad pyktis yra tam tikros kovos impulsas. Kiekvienoj kovoj siekiama sunaikinimo, taip ir pykčio galutinis rezultatas yra kliūties, kad ir plačiausia prasme, sunaikinimas. Todėl galime pasakyti, kad pyktis yra sunaikinimo, nužudymo impulsas.

PYKČIO PRIEŽASTYS. Pykčio priežastys taip įvairios, kad nelengva suklasifikuoti net psichologijos mokslui. Sunku patiekti kokią nors bendrą formulę, kuri pilnai nusakytų pykčio šaltinius. Todėl tik apytikriai paduosime svarbesniąsias priežastis, kurios iššaukia pyktį.

Aišku, kad žmogaus elgesys priklauso nuo tam tikrų veiksnių. Kiekvienas žmogaus veiksmas yra iššauktas tam tikrų aplinkybių, priežasčių. Todėl ir pyktis, kaip tam tikras veiksmas, turi savo priežastis.

Norint kalbėti apie pyktį, reikalinga pirma susipažinti su žodžiu „neišsipildymas" — frustracija. Gali būti pas žmogų neišsipildę troškimai, impulsai, ambicijos, viltys, tendencijos, instinktai, jo valia. Kai žmogus, ar net gyvulys, jaučia, kad kas nors neišsipildo ar neišsipildys — pyksta. Pav. jei žmogus nori valgyti ir negali, pyksta. Bijo ir negali pabėgti — pyksta. Jei jau jis iš prigimties linkęs į choleriškumą — dar bus choleriškesnis, piktesnis, jei kas nors neišsipildo. Trokšta draugystės ir negali turėti draugų — pyksta. Myli ir kas nors trukdo mylėti — pyksta. Nori patenkinti žemesniąsias aistras ir negali — pyksta. Jei yra smalsus ir negali patenkinti savo smalsumą — pyksta. Pyksta taip pat, jeigu kas nors trukdo atlikti religines praktikas, priešinasi kas nors jo idėjų realizavimui, negali eiti pasiriktu keliu. Žodžiu, šiuo atveju „neišsipildymas" vaidina didelį vaidmenį jo gyvenime ir sukelia jame didesnį ar mažesnį impulsą — pyktį. Gali būti tik paprastas susierzinimas, ir gali būti didelis, net su kerštu susijęs pyktis.

Kalbant apie neišsipildymą reikia turėti minty, kad čia kalbama ne tik apie paties dalyko neišsipildymą. Pyktis gali kilti ne vien dėl paties dalyko, bet taip pat ir dėl neišsipildymo priežasties, arba dėl kurio nors asmens. Vienam neišsipildo dėl kitų asmenų: dėl tėvų, motinos, vaikų, draugų, priešų, žmonos, todėl pykstama ant jų. Gal būt pyksta dėl kurios nors priežasties. Pv. dėlto, kad ką myli, kad ką nekenčia. Yra dalykų, kurie neišsipildo dėl pačių prigimties įstatymų ir žmogus erzinasi: pav. dėl nesveikatos. Pykčio priežastis gali būti ir pats žmogus, kuris mato, kad jis pats yra „neišsipildymo" priežastis.

Kitas žodis, kuris nusako pykčio priežastis, pykčio šaltinis yra „žala" „skriauda", — ispaniškai „perjuicio". Žmogus pyksta, kada kas nors daro jam skriaudą, tiek medžiaginę, tiek dvasinę. Pykstama, kai įžeidžiama puikybė, pykstama, kai kas užgauna mylimą asmenį, kai užgaunami jo prigimties jausmai, atimami malonumai, pykstama, jei matoma, kad kas nors griauna šeimos gyvenimą, jei kas suvaržo jo jėgą, jo laisvę. Čia ne visada vaidina vaidmenį teisė, kas turi teisę ir kas ne, svarbu, kad jaučiama daroma skriauda. Pav. kas nori atimti pavogtą daiktą, užkirsti kelią neleistinai draugystei etc. Lygiai, kaip pirmuoju atveju, kalbant apie „neišsipildymą", taip ir apie daromą „žalą", pyktis gali būti valingas arba ne, pacinąs iš mylimo žmogaus, priešo ar net paties savęs. Čia mažai turi reikšmės kas daro žalą, gali būti didesnis ar mažesnis intensyvumas, bet visvien pykstama, jei jaučiama, kad daroma žala.

Dar yra kitas pykčio šaltinis, kurį išreiškia žodis „pergyvenimas" (supervivencia). Žinome iš praktikos, kad vienus dalykus pergyvename jautriau, kitus ne taip jautriai. Jautriau pergyvename pažeminimą, su mumis nesikaitymą, mūsų jausmų negerbimą, ypač jeigu tie jausmai yra stiprūs, mažiau fizinį užgavimą. Užtenka prisiminti tremties laikus, kiek į mus turėjo įtakos nesiskaitymas, mūsų atplėšimas nuo gimtojo krašto, nuo mylimų žmonių.

PYKČIO CHARAKTERISTIKOS. Didelė žmonių dalis mano, kad pyktis žmogaus valioje. Kovojama su pykčiu tiesioginiai, todėl kyla didelė žala. Pirmiausia, jeigu žmogus mano, kad jo rankose pykčio jausmai, tai jis stengsis sukaupti visas jėgas, kad apvaldytų pyktį. Bus sueikvota daug energijos ir dažnai be teigiamų rezultatų. Su pykčiu reikia kovoti, bet netiesioginiai, pasirenkant tinkamą kovos būdą. Jei žmogus stipraus charakterio, stiprios valios, tai stengdamasis sutriuškinti pykčio jausmus, dar daugiau pyks, nes pykčio nesutriuškins, nepašalinęs pykčio priežasties. Jei silpnavalis — tai įpuls į nusivylimą ir pradės galvoti, kad jis nenormalus. Blogiausia, kad žmonės nenugalėdami pykčio pradeda galvoti, kad jie nepikti, bet turi depresiją, tam tikrą įtampą ir kitais pakaitalais užmaskuoja savo ydą.

FIZINIAI SIMPTOMAI. Pyktis atsiliepia į kūną. Bendros supykusių žymės yra tos. Supykusio žmogaus plaks smarkiau širdis; sulėtėja kvėpavimas, dreba rankos. Pyktis trukdo miegą, virškinimo procesą, sukelia fizinį ir dvasinį nuovargį. Reikia neužmiršti, kad pyktis gali būti net chroniška liga. Prarandamas, paprastai, apetitas, sukrinka virškinimas, seka neramus miegas. Pastovus pyktis dėl kurios nors priežasties gali smarkiai atsiliepti į žmogaus sveikatą ir žmogus pamažu gali save susinaikinti.

PYKČIO SUSITELKIMAS. Kalbėdami apie pykčio susitelkimą, pradėsime vienu pavyzdžiu. Marija serga. Po kelių mėnesių gydytojas jai leidžia po truputį vaikščioti. Pakyla entuziazmas. Ligonė, rodos, greit bus sveika. Bet po kiek laiko vėl sveikata pablogėja, ligonė nemiega, neturi apetito, įkrinta į nusivylimą. Gydytojai neranda priežasties. Po kiek laiko vieną kartą įeina gydytojas į Marijos kambarėlį ir randa ją drebančią, sugniaužtomis kumštimis, sėdinčią. Vos tik įėjo gydytojas, ligonė isteriškai suriko: „Gydytojau, atleisk kuo greičiau tą slaugę!" Gydytojui buvo keista, kad kad minimoji slaugė buvo labai gera, taktinga, gailestinga. Dalykas buvo tas, kad minimoji slaugė kiekvieną dieną naudodavo ligonės rankšluostį ir atsisėsdavo ant ligonės lovos. Marija buvo inteligentiška moteris, nenorėjo nieko sakyti, o jautė širdy nepsitenkinimą. Iš pradžių buvo mažas dalykas ir ją beveik neveikė, bet vėliau ta įtampa augo ir augo ir vieną kartą, susidėjus daugybei dalyku, viskas trūko. Marija neatlaikė. Toliau panalizavus Marijos gyvenima buvo rasta, kad Marija buvo netekusi tėvų, kentėjo per visą gyvenimą, o tas padarė ją jautrią, palinkusią į gyvenimą žiūrėti iš blogosios pusės. Todėl Marija buvo jautri ir tiems dalykams, kurie savyje tik mažmožiai, bet jai, jautrios sielos moteriai — dideli. Čia buvo įvairiausių pykčio formų susitelkimas, kuris prasiveržė tokia smarkia reakcija.

ŽMOGUS PRIEŠ SAVE. Žvejai žino, kad jūros dugne yra gyvių, kurie labai plėšrūs. Tie gyviai (tiburon), pajutę, kad užkibo žvejo kabliukas, pasiunta ir pradeda jieškoti grobio. Neradę, patekę į laivelį, ėda save. Yra tokių žmonių, kurie patys ėda save. „Žmogus yra pats sau didžiausias priešas". Pralaimėti kaikuriems žmonėms, reiškia susinaikinti. Kaikurie psichologai tuos jausmus priskiria mirties instinktui, kiti bausmės, bet svarbiau, kad yra ir pas žmones panašių dalykų, kaip pas tuos gyvūnus. Daug yra priežasčių, dėl kurių žmogus nekenčia savęs. Gali būti nesugebėjimas, puikybė, nesusivaldymas etc. Gali tas plaukti ir iš sąžinės konfliktų, kaip pav. sutinkame pavyzdžių pas šventuosius, kurie nekentė savęs ir vargino, kad jautė savyje nuodėmės įstatymą. Gali būti ir kiti kokie nors motyvai, dėl kurių žmogus sau negailestingas. Pav. Mahatma Gandhi pasninkaudavo dėl politinių motyvų.

KOVA SU PYKČIU. Jeigu matome, kad kuris turime pykčio jausmus, tai nebijokime prisipažinti bent sau, kad esame su pykčio yda. Pyktis, kaip kiekviena aistra, savyje nei bloga nei gera — indiferentiškas dalykas. Su pykčiu negalima kovoti užsimerkiant prieš pačią tiesą, jį ignuoruojant, nepaisant, net įžuliai nuslopinant panaudojus valios energiją. Reikia išsiaiškinti priežastis ir surasti šaltinius, dėl kurių kyla pyktis, o tada pyktis savaime praeis. Jei pykstama, kad kas nors neįvyksta, žiūrėkime, kaip gali įvykti mūsų norai. Vaikas pyksta, kol negauna saldainio. Gavęs saldainį — nusiramina. Jei negalima patenkinti mūsų noro, reikia rasti atatinkamą pakaitalą. Pakeisti norą į kitą, pasirenkant dar geresnį dalyką. Čia daug padeda užsiėmimas maloniu darbu — protiniu ar fiziniu. Vaikas pyksta negavęs saldainio. Bet jei jam motina negali duoti saldainio ir duoda kokį kitą mėgstamą dalyką, vaikas vistiek nusiramina. Arba, jeigu motina prižada kur nors nusivežti, vaikas taip pat ramus. Elgesio taisyklės su vaikais turėtų būti pritaikintos ir didelėms, nes dideli yra savotiški „vaikai".

Jei pyktis kyla dėl daromos žalos, reikia rasti būdų išsiaiškinti su tuo, kuris daro žalą. Motyvų pažinimas dažnai pašalina pyktį. Niekuomet negalima palikti dalykus neišsiaiškinus, nes tie visi jausmai daugiau ar mažiau atsiliepia į sveikatą. Geriau yra „išlieti" nepasitenkinimą, negu jį nešioti širdy. Žinoma, „išliejimas" turi būti ramus, suprantąs kitą. Daroma žala turi būti pašalinama, jeigu ne fiziniai, bent psichologiniai. Yra dalykų, kurių negalime pašalinti, kad ir kažkaip norėtume. Žala yra ir bus daroma, bet tada žinojimas priežasčių, motyvų žymiai sušvelnina pykčio jausmus ir žmogų padro laimingesniu.

Jei pyktis kyla dėl jautraus dalyko perpgyvenimo, tai reikia pažinti, kokiose situacijose jis kyla, vengti tų situacijų, pokalbio su tais asmenimis. Gera taip pat turėti artimą draugą ar draugę, su kuriais galima išsikalbėti, pasilengvinant savo gyvenimą. Draugai yra lyg perkunsargio laidai, kuriais nuteka dalis pykčio jausmų. Todėl visuose atvejuose reikia ramiai išsiaiškinti dalykus, neslopinant pykčio, bet išsiaiškinant. Yra daug pavyzdžių, kad žmonės nesikalba ištisus metus. Vieną kartą pakalbėję nuoširdžiai, tampa geriausi draugai. Dalykų nesupratimas ir nenoras suprasti yra didžiausia kliūtis kovoje su pykčiu.

A. Ilgesys

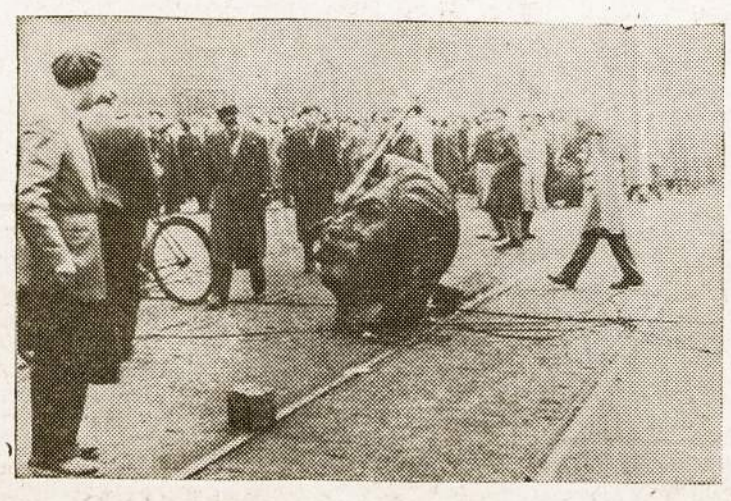

Vengrų patriotai naikina sovietines liekanas Budapešte.

LATVIŲ TAUTOS 28 METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PROGA

Latvių tauta, kaip ir kitos dvi pabaltijo tautos, istorijos bėgyje yra parodžiusios didelę laisvės meilę, gilų tautinį susipratimą ir daug kartų garbingai apgynusios savo tėvų žemę nuo besiveržiančių užpuolikų.

Nelaimingų 1940 metų pasaulinių įvykių verčiama turėjo nusilenkti šimtą kartų galingesnei karinei pajėgai, bet ji ne kapituliavo. Jos dukros ir sūnūs liko ištikimi savo tautai ir jos laisvei. Jie kiekvienu laisvės prošvaistės metu priešinosi ir dabar tebesipriešina raudonąjam pavergėjui. Tūkstančiai žuvusiųjų aukų, dar didesni skaičiai ištremtųjų į Sibiro plotus, yra aiškūs liudininkai latvių tautos pastangų būti laisva. Ši tauta, kaip ir kitos pavergtos tautos, paaukojusi už savo tautos laisvę milžiniškas savo geriausių dukrų ir sūnų gyvybes, turi teisę lygiai kaip ir kitos tautos, šauktis į laisvąjį pasaulį šau paramos.

Deja, latvių tauta, lygiai ir kitos dvi Pabaltijo tautos, yra per toli nuo laisvojo pasaulio ir jų pagalbos šauksmas silpnai beprasiveržia pro geležinę raudonųjų uždangą. Bet tautos, kuri pasiryžo būti laisva, nei sunkiausi persekiojimai, žudymai bei trėmimai nenugalės. Ir latvių tautai ateis išsilaisvinimo valanda, sutruks priespaudos pančiai ir laisvės spinduliai nušvies jų gražiąją tėvynę.

Lietuvių Atsargos Karių ir Kovotojų už Lietuvos laisvę S-gos Argentinoje vardu, sveikindamas Latvių Kolonija argentinoje jų tautos trisdešimt aštuonių metų nepriklausomybės šventės sukaktuvių proga, linkiu sėkmingai ir vieningai dirbti savo tautos laisvinimo darbą ir tos jų pastangos tebūna apvainikuotos greitu grįžimu į gražią ir laisvą tėvynę Latviją.

Tegyvuoja mūsų brolių tauta LATVIJA!

Tegyvuoja PABALTIJO tautų vienybė!

Kpt. V. Diminskis

Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę S-gos Pirmininkas

Buv. Eltos direktoriai — 60 m. sukaktuvininkai

Š. m. spalio 18 d. Bazelyje šveicarų spauda labai gražiai atžymėjo prof. Dr. J. Ereto 60 m. amžiaus sukaktį, įvertindama jo veiklą ir nuopelnus tiek Šveicarijai, tiek ir Lietuvai, kuriai jis paskyrė pačias gražiausias savo gyvenimo jėgas. Sukaktuvininkas yra gimęs Bazelyje, pasižymėjo kaip vokiečių literatūros profesorius, publicistas, visuomenės veikėjas. Bestudijuodamas Friburge, susipažino su tenykščiais lietuviais ir talkino jiems prie spaudai siunčiamų biuletenių apie Lietuvą. Toliau su kitais redagavo žurnalą „Litauen". Lausannoje parašė knygą apie Lietuvą. Berne susiformavus Lietuvos diplomatinei misijai ir įsteigus ten spaudos biurą, Eretas 1919 m. buvo pakviestas to biuro redaktorium. 1919. X. 15 atvyko į Kauną ir pradėjo dirbti Užsienių Reikalų Ministerijoje patarėju. **URM-joje suorganizavo spaudos biurą ir buvo jos direktorium, o prie Inform. Departamento — Lietuvos Telegramų Agentūrą (ELTA) ir jai vadovavo kaip direktorius.** Lenkams paėmus Vilnių, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenės I-jį savanorių pulką ir tarnavo prie to pulko vado K. Škirpos adjutantu.

1922. II. 4 išėjęs iš URM, toliau atsidėjo mokslo ir kultūros darbui. Drauge su St. Garbačiausku organizavo didenes sporto šventes, redagavo „Sportą", 1922 m. kartu su K. Dineika įkūrė LGSF, 1923 m. drauge su kitais organizavo Sporto Lygą ir keletą metų buvo jos centro komiteto nariu. 1922 m. išrinktas pavasarininkų centro valdybos pirmininku, 1924 m. — jos garbės pirmininku. 1938 metais drauge su Dr. J. Leimonu suruošė sukaktuvinį „Pavasario" Federacijos kongresą. Prof. J. Eretas buvo vienas iš „Šatrijos" meno draugijos steigėjų, vėliau pats globėjas, aktyviai dirbo su blaivininkais, ateitininkais ir kitomis katalikų organizacijomis. 1922 m. gavęs Lietuvos pilietybę, dalyvavo taip pat politiniame gyvenime. 1923 m. buvo išrinktas antrojo seimo nariu. Nuo 1919 m. rudens dėsto vokiečių kalbą bei litratūrą. Universitete dirbo su maža pertrauka nuo 1922. IX. 1 iki 1940 m. Kaip Lietuvių Kat. Mokslo Akademijos narys, 1933, 1936 ir 1939 m. drauge su kitais suorganizavo mokslininkų bei mokslo mėgėjų suvažiavimus ir redagavo tų suvažiavimų darbus. 1939 m. išrinktas LKM Akademijos akademiku.

1941. III. 22 išvyko į savo pirmąją tėvynę Šveicariją, kur sėkmingai varo kovą už Lietuvos išlaisvinimą. 1942 m. kurį laiką buvo Friburgo un-to koncleriu, o vėliau — vienos Baselio gimnazijos dėstytojas. Redagavo „Sweizer Lexikon" ir „Frauenlexikon" pabaltiečių skyrių, rašė „Europa Aeterna" apie Pabaltijį ir kt. 1954 m. **Lietuvių Rašytojų Sąjunga JAV-se išrinko prof. J. Eretą savo garbės nariu.** Parašė visą eilę veikalų, tarp jų vokiškai ir prancūziškai „Lietuva praeity, dabarty ir ateity". Kaip publicistas paskelbė daug straipsnių ir studijų tiek lietuvių, tiek svetimųjų spaudoje. Yra sukūręs lietuvišką šeimą. Jo žmona yra 1954 m.gegužės 20 d. mirusi Bazelyje. Duktė Aldona yra dabar tapusi Mannheimo teatro pirmąja aktore. Prof. J. Eretas ir toliau palaiko nuolatinį ryšį su mūsų tautiečiais, kiekviena proga garsindamas Lietuvą ir jos laisvės reikalą.

Min. E. Turauskui 1956.X.30 taip pat suėjo 60 metų amžiaus. Sukaktuvininkas yra gimęs Andriejeve. 1924 — 1926 m. Paryžiaus teisės fakultete išlaikė egzaminus dviem politinių mokslų ir viešosios teisės roktorato diplomams gauti. 1926 m. trečiojo seimo atstovas, vėliau — dienraščio „Ryto" vyr. redaktorius, 1928. XI. 1 — 1934. IX. 1 „ELTOS" direwtorius. Iki 1939 m. — nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Čekoslovakijoje, Rumunijoje ir Jugoslavijoje. 1939. VI. 1 — 1940. VI. 15 URM Politikos Departamento direktorius. Paskum — delegatas prie Tautų Sąjungos.

Tremtyje veikliai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose sąjūdžiuose: nuo 1945 m. — NEI vyr. komiteto narys, 1946 m. — Lietuvių tautinio NEI sambūrio pirmininkas. Nuo 1951 m. Lietuvių Federalistų Sąjungos centro komiteto pirmininkas. Aktyviai reiškiasi ne tik lietuvių veikloje, bet taip pat CDUCE, PET, Prancūzijos Komiteto Už Laisvąją Europą ir visos eilės kitų organizacijų bei samūrių suvažiavimuose, pasitarimuose, posėdžiuose, spaudos konferencijose.

Sukatuvininkas kiekvieną proga stengiasi kelti tarp svetimųjų Lietuvos laisvės reikalą. Apie Lietuvą ir lietuvius, jos sovietinimą ir rusinimą yra parašęs nemaža straipsnių ir suteikęs svetimiesiems apie mūsų Tėvynę reikalingų informacijų. 1954 m. Vliko Informacinė Tarnyba išleido prancūziškai min. E. Turausko parašytą leidinį „Le sort des Etats Baltes", nušviečiantį Lietuvos valstybės gyvenimą nepriklausomybės metais ir jos užgrobimą bei tolimesnį sovietinimą.

Ir lietuvių spaudoje, taip pat transliacijose per radiją į kraštą plačiai atžymėti sukaktuvininkų nuopelnai mūsų tautai. (E).

— * —

■ Š. m. spalio 10 d. buv. Amerikos vyčių Vargonininkų s-gos pirmininkui komp. A. Aleksiui suėjo 70 m. Waterbury jis jau daugiau kaip 40 m. eina vargonininko ir chorvedžio pareigas. Yra parašęs apie 100 veikalų chorui, solo, moksleiviams, taip pat operetę „Į tėvynę", vyčių himną, M. Gustaičio žodžiais. Drauge su komp. A. Pocium ir soliste O. Klimavičiūte Čikagoje įsteigė Beethoveno muzikos konservatoriją.

■ Išraiškos šokio specialistė Danutė Nasvytytė Australijoje su savo mokinėmis suruošė šokių ir gimnastikos koncertą, kurio programa buvo žiūrovų labai šiltai sutikta. D. Nasvytytė turi ne tik šokių studiją Melburne, bet taip pat dėsto gimnastiką bei išraiškos šokius Ballarate.

Dainos, kurias dainuoja kenčianti Lietuva

KADA GRĮŠI?...

Greitai bėga gyvenimo dienos,
Gėlės puošia miškus ir laukus.
O po kojoms man sviro ramunės,
Ir rugegėlių lingavo žiedai.
Išėjai Tu per pievas miglotas,
Su liūliuojančiais ir žydinčiais laukais.
Tavo žodį linksmai lakštutės suokė,
Ir griežlė tau dejavo paupy.
Palikai Tu rūtelių darželį,
Palikai Tu senuosius tėvelius.
Tavo kaime jaunimas dainavo,
O Tu vienas atskirtas nuo jų.
Palikai Tu su pumpuru sodžių,
Ar sugrįši aplankyti žiedų.
Ar dar Tu jų nepasiilgai,
Ar dar Tau mane kankinti yr' smagu?
Pasakyk, Mylimasis, kada grįši,
Ir kuriame langely parymot;
Ir kuriuo takeliu pasitikti,
Saulei leidžiantis, ar vėlai vakare.

— — —

Nuskriski tu laukų vėjeli,
Ir kapą liūdintį paguosk.
Ir pasakyk, kad mano meilė,
Paklydo rudenio laukuos.
Verkiu ir aš, tiktai ne saulės,
Ne žaismo vasaros nakties;
Nei šilko krintančių lapelių,
Ir nenuvytusių klevų.
Tik pasiilgau Tavo žodžių,
Ir tų laimingų valandų;
Kai šlaitais dankstėsi šešėliai,
Ir miglos krito ant laukų.
Tu pasakyk, kad ten už šilo,
Kur audžia bangos Nemune,
Yra širdis, kur Tave myli,
Ir danguj meldžias už Tave.
Žadėjai saulę man parvežti,
Žadėjai sugrąžint dienas;
Žadėjai žiedus, meironėlius,
Laivais pasiųsti dėl manęs.
Dabar tik mirgančios žvaigždutės,
Dainuoja man apie Tave.
Ir šviesūs praeities šešėliai,
Su manim kalba vakare.

— — —

Verkia rudens vėjas, verkia už langų,
Man krūtinėj ilgu, neramu.
Skruostais nusirieda ašara viena,
O širdis dejuoja, laisvės alkana.
Pabundu iš miego, praveriu akis,
Aidi sargo žingsniai, raktai žvanga vis.
Nieks, o nieks nežino, kiek aš čia kenčiu,
Kalinio dalelė, oi sunki sunki!
Oi, Motule mano, motina sena,
Neraudok prie grotų, ašarų gana.
Gal praeis pro šalį daug dienelių daug,
Bet vistiek sugrįšiu, tu tikėk ir lauk.
O jei man bus skirta taip sunki dalia,
Sibiras, Uralas, tolima šalis,
Keliai milijonai laistytu krauju,
Grįšiu į Tėvynę, kurią taip myliu.

Lietuvių Tautos istorija besidomintiems

Yra daug lietuvių tautos istorijos problemų, kurios reikalingos artimiausioje ateityje pernagrinėti, nes jos žalingai veikia tautos interesus.

2. Yra skubus ir neatidėliotinas reikalas surinkti istorinę medžiagą, nes laikas ir sąlygos negailestingai ją naikina.

3. Yra jau atėjęs laikas rimtai susirūpinti istorikų prieaugliu, nes iki tolei dar nieko šioj srity nepadaryta.

4. Yra skubus reikalas ateiti į pagalbą lituanistinių mokyklų (ar klasių) istorijos mokytojams, nes jie palikti be niekieno pagalbos.

Darbų daug. Pavienių — partizaninių pajėgų šiems darbams atlikti neužtenka. Reikia sutelktinių, nuolatinių, organizuotų jėgų. Tas rūpestis ir privertė JAV ir Kanados lietuvių kongreso metu istorijos sekcijos posėdžiui pasiūlyti kurti LIETUVIŲ TAUTOS ISTORIJOS DRAUGIJĄ. Posėdžio dalyviai, labai gyvai tą klausimą išdiskutavę, padarė nutarimą minėtą draugiją steigti. Jos nariais gali būti po visą pasaulį išsibarstę lietuvių tautos istorija besidomį lietuviai: istorikai, istorijos mokytojai, istoriją studijuoją studentai ir istorijos mėgėjai. Draugijos suorganizavimui sudaryta organizacinė komisija iš Vincento Liulevičiaus, Alicijos Rūgytės ir Dr. K. Matulaičio.

Organizacinė Komisija, vykdydama jai uždėtą pareigą, praneša Tamstai apie organizuojamą Lietuvių Tautos Istorijos Draugiją ir prašo

1. pranešti savo nusistatymą dėl kuriamos draugijos,
2. ar manote būti jos nariu,
3. duoti sugestijų dėl įstatų,
4. atsiųsti aukščiau minėtos kategorijos asmenų adresus, nepaliekant tos pareigos kitiems,
5. kelti sumanymų dėl draugijos veiklos organizavimo (gairės būsimai valdybai).

Kai bus gautos sugestijos, komisija sudarys įstatų projektą ir išsiuntinės visiems žadantiems būti nariais ir naujai gautiems adresatams. Bus prašoma pastabų ir pasisakymo „už" ar „prieš". Iš gautų pastabų bus sudaryta galutinė įstatų redakcija ir pagal juos, jei dauguma bus pasisakę „už", bus pravesti korespondenciniai vadovybės rinkimai. Tuo paskutiniu darbu Org. Komisija ir baigs savo veiklą.

Organizacinė Komisija labai prašo ir laukia nuoširdžios paramos Lietuvių Tautos Istorijos Draugijos organizavimo darbe.

Organizacinei Komisijai rašyti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas — LTID, 2601 West Marquette Road, Chicago 29, Illinois, U. S. A.

LTID Organizacinė Komisija

Pasiūlymai JAV Demokratų Partijos plataformai

PATEIKĖ DR. P. GRIGAITIS

Demokratų partija pripažįsta, kad II-jo Pasaul. karo ir agresyvios, imperialistinės Sovietų Sąjungos politikos pasėkoje visa eilė Centro ir Rytų Europos valstybių patyrė didelę skriaudą .

Dalis tų valstybių, kurios prieš karą gyveno nepriklausomą gyvenimą, buvo okupuotos Sovietų armijų ir smurto keliu įjungtos į Sovietų imperiją, gi tuo tarpu kiti tos Europos srities kraštai turėjo pasiduoti Kremliaus dominavimui bei išnaudojimui. Prieš žmonių valią jiems buvo primestos komunistinės vyriausybės.

Demokratų partija yra įsitikinusi, kad tarptautinė taika negalės būti stabilizuota tol, kol šitos skriaudos nebus atitaisytos.

Mes didžiuojamės faktu, kad JAV vyriausybė, vadovaujama didžiojo demokrato Franklino D. Roosevelto, ne tik atsisakė pripažinti sauvališką Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą, bet šį žiaurų tarptautinės teisės bei moralės principų pažeidimą viešai pasmerkė.

Demokratų partija pasižada naudoti visas taikingas priemones, kokiomis tik gali disponuoti JAV vyriausybė, siekdama kad iš Pabaltijo valstybių teritorijų būtų ištraukti Sovietų armijos bei policijos daliniai ir kad tų kraštų gyventojams būtų grąžintos tautinio suverenumo bei savivaldos teisės.

Mes reikalaujame, kad vadinamiesiems satelitiniams kraštams — Lenkijai, Čekoslovakijai, Rumunijai, Vengrijai, Bulgarijai ir Albanijai — būtų suteiktos teisės laisvais, be rusų ar kokios nors kitos pašalinės jėgos intervencijos, išsirinkti sau vyriausybes. Turėdami prieš akis faktą, kad dabartiniai Sovietų Sąjungos valdovai patys pasmerkė stalinizmo nusikaltimus, mes manome, atėjo laikas Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir kitiems laisviems pasaulio kraštams pareikalauti, jog priešiškų jėgų dominavimas Centro ir Rytų Europoje būtų panaikintas.

Demokratų partija sveikina tautų, esančių už geležinės uždangos, pastangas atgauti prarastą laisvę ir ragina mūsų krašto vyriausybę skatinti tų tautų pasipriešinimo bei vilties dvasią.

Demokratų partija yra tvirtai įsitikinusi, kad Europoje tol nebus politinio stabilumo, kol Vokietija liks padalinta ir kol rytinė jos dalis neš komunistinės diktatūros jungą. Mes pritariame Vokietijos sujungimui, kuris būtų paremtas laisvais demokratiniais rinkimais.

Demokratų partija pakartotinai pasižada siekti, kad visuotinai būtų taikomas tautų apsisprendimo principas, kurį pirmiausia paskelbė JAV prezidentas Woodrow Wilson, kuris buvo priimtas visame civilizuotame pasauly ir kuris buvo įrašytas į Jungtinių Tautų Chartą. Ši pagrindinė teisė turėtų būti suteikta kiekvienai į komunistinę imperiją įeinančiai Europos bei Azijos tautai, o taip pat ir toms tautoms, kurios kovoja už savo laisvę kitose pasaulio dalyse.

Demokratų partija griežtai smerkia visų rūšių imperializmą ir kolonializmą, nežiūrint to, ar jie bazuotųsi komunistine ideologija ar klaidinga rasinio pranašumo teorija. Giliai vertindami Keturių Punktų programos, išdirbtos vadovaujant prezidentui Harry S. Trumanui, svarbą, mes esame pasiryžę sustiprinti JAV pasaulinę vadovybę, teikdami moralinę ir materialinę pagalbą neišsivysčiusiems kraštams. Tuo būdu mes pakelsime tų kraštų materialinį gerbūvį ir sustiprinsime jų galimybes patiems apsiginti nuo komunistinio pavergimo grėsmės.

— * —

IR VĖL Į SIBIRĄ

(LAIC) — New York Daily News viename vedamąjame plačiau pasisako apie naujas Sovietų valdžios pastangas iškraustyti 500.000 jaunimo į šaltąjį Sibirą. Laikraštis nurodo, kad matomai Bulganinas ir Chruščiovas įsitikino, kad jiems daugiau reikalinga darbininkai negu kareiviai, todėl ir pradėta mažinti armija.

Laikraštis taip pat sako, kad ikšioliniai vergų stovyklų darbininkai, taip pat nepaleidžiami, tad ar jie išmirė bedirbdami sunkų vergų darbą, o gal Bulganinas ir Chruščiovas jau įsitikino, kad vergas niekad negali būti geras darbininkas.

Nežiūrint priežasties, tačiau 500.000 Darbo Rojaus jaunimo imsis lopetas, koblius ir pradės keliauti, arba gali su jais įvykti kas kita.

1946 — 1956

Šių metų gruodžio 1 d., šeštadienį, 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda,

VYČIŲ SĄJUNGA rengia

savo gyvavimo ir darbuotės 10 metų sukakties minėjimą.

Bus suvaidinta labai linksma ir graži 3 veiksmų MOLIERO komedija

MEILĖ – VISŲ LIGŲ GYDYTOJA.

Po vaidinimo šokiai, grojant labai žymiam orkestrui "SAO PAULO".

Visi ir visos yra laukiami praleisti malonaus laiko valandėlę lietuviško jaunimo tarpe.

VALDYBA

KULTŪRINĖ KRONIKA

(ELTA). V. Krėvės raštų leidžiama pilna laida. Prenumeratoriams L. Enciklopedijos leidėjo išsiuntinėtas stambus 400 psl. II tomas, į kurį sudėti net trys pirmojo leidimo tomai.

Redagavo V. Maciūnas ir Pr. Skardžius. Literatūros mylėtojai džiaugiasi ir savo namuose turėdami pilną Krėvės raštų rinkinį.

▪ **Kazimiero Čibiro-Verax** knyga „El Imperio del Genocido" suilaukė didelio susidomėjimo. Vertinama kaip vienas iš svarbiausių leidinių bolševikiniam genocidui atskleisti. Dabar leidžiamas jo antras leidimas. St. Santvaras ruošia veikalą apie Lietuvos operos, baleto ir dramos teatrą. (Tėvynės Mylėtojų Draugija JAV-se pasiuntė Lenkijos lietuviams du egzempliorius naujai išleistosios Dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos.

▪ **Visame laisvajame pasaulyje** gyvena apie 700 liet. inžinierių ir architektų. Iš jų apie 600 apjungia Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga (PLIAS). Apie 200 inžinierių ir technikų studijuoja. Centro valdybai pavesta sudaryti komisiją „Lietuviškųjų techninių terminų žodynui" paruošti ir išleisti. Iki šiol surinkta jau per 1.000 techninių žodžių. Inžiineriai bei architektai taip pat gyvai svarsto Lietuvos laisvinimo problemas.

▪ **Amerikos lietuvių** veikėjas Nadas Rastenis, kuris išvertė į anglų k. šiemet rudenį, Lietuvių Dienų išleistą A. Baranausko ‚Anykščių šilelį", yra taip pat paruošęs angliškai Donelaičio „Metų" vertimą. Į lietuvių k. yra dar išvertęs „Šekspyro" „Venę ir Adonį", Omero Kajamo „Rubajatę" ir E. A. Poe „Varną".

▪ **Rušium su Vilniaus un-to 375** m. sukaktimi, kurios minėjimą JAV-se suruošė Lietuvių Profesorių Draugija, lietuvių ir svetimųjų spaudoje iškelta un-to reikšmė bei kultūrinis įnašas Vakaru pasauliui. Taip pat išryškintas kard. Strich prasmingas sukakčiai atžymėti laikas ir prašymas popiežiui Pijui XII, kad padėtų lietuviams atkovoti laisvę, kurioje vėl galėtų tarpti savoji kultūra.

IR VĖL DEPORTACIJOS Į SIBIRĄ

(LAIC) — Pierre J. Huss, International News Service, korespondentas prie Jungt. Tautų praneša kad šiais metais gegužės 19 d. Vilniaus radio skelbė, esą „Lietuvos jaunimas dideliu entuziazmu" sutiko Kremliaus atsišaukimą savo noru „keliauti" į Sibirą, dirbti anglių kasyklose prie geležinkelių tiesimo, elektros stotyse ir t. t. Diena dienon radijo ir spauda kartojo tą atsišaukimą. Sužinota, kad ši deportacija palietė 400.000 — 500.000 jaunimo. Jis rinktas visoje Sovietijoje.

Pierre Huss primena ir kitas deportacijas lietuvių ir kitų pabaltiečių, kurios vykdytos prieš 15 metų.

JEIGU...

(LAIC) — Yra lengva įrodyti Chruščiovo neširdingumą. Jeigu jis tikrai tiki į mažųjų ir silpnesniųjų teisę į tautinę nepriklausomybę, tai Rusijos sienų ribose nebūtų satelitų. Valdžios Lenkijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Rytų Vokietijoje ir Čekoslovakijoje būtų nekomunistinės arba prieškomunistinės, kaip tų kraštų žmonės pageidautų — rašo laikraštis Tribune, Chicagoje.

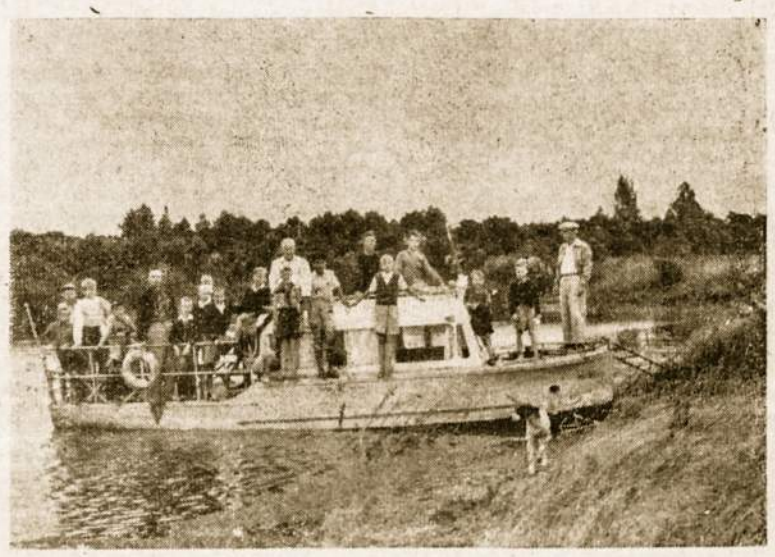

KORDOBOS KALNAI LAUKIA LIETUVIŠKO JAUNIMO

Kaip ir kitomis vasaromis, lietuviškas jaunimas 1957 m. sausio — vasario mėn. turės atostogas Villa del Diquėje, Kordobos kalnuose ant Calamuchitos ežero kranto. P. p. Marijos ir Kaz. Stankūnų padovanota vila šiais metais vėl suskambės lietuviškomis dainomis. Vėl mūsų jaunimas kvėpuos ne tik tyru, sausu ir sveikatai nepaprastai geru oru, bet kartu mokysis lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos, kad labiau galėtų pažinti tą kraštą, iš kurio kilę yra jų tėvai, ir kad būtų naudingesni žmonijai ir savam kraštui.

Berniukams atostogos prasidės sausio 2 d., o mergaitėms sausio 30 d. Pragyvenimas dienai $ 20 ir kelionės išlaidos.

Užsirašyti reikia Aušros Vartų par. raštinėje (T. E. 20-9027) berniukams iki gruodžio 15 d., o mergaitėms iki sausio 15 d., kad būtų lengviau iš anksto nupirkti kelionės bilietus.

Taigi visas lietuviškas jaunimas į Kordobos kalnus!

VYČIŲ SĄJUNGA, švęsdama savo 10 METŲ gyvavimo sukaktį š. m. lapkričio 25 d., sekmadienį, 17 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia savo nariams ir visiems lietuviams

VERMUTĄ.

Visi kviečiami pabūti lietuviškojo jaunimo svečiais ir pasidžiaugti jo laimėjimais.

A. ✝ A

MŪSŲ MIRUSIEJI

Kazimieras Urbonas, 49 m. tautietis, mirė Villa Guay, Entre Rios provincijoje rugpiūčio 19 d. džiova, Llanura ligoninėje. Buvo gimęs Lietuvoj, Antakalnių k., Utenos ap. 1927 m. atvyko į Argentiną ir dirbo kepykloje. Paliko Petrą ir Eleonorą Plukus (dėdę ir tetą) ir krikšto sūnų Viktorą Pluką, kurie pastatė tautiečiui paminklą Villa Guay kapinėse.

A. a. Kazimieras Urbonas

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas:
Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

• **Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS**
yra kiekvieną sekmadienį 8.30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* **KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas** (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

V. R A M A N A U S K A S
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ
Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.
Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS
• **PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA**
REMONTUOJAMA:
• **ŠALDYTUVAI - HELADEROS,**
• **RAŠOMOSIOS,**
• **SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir**
• **VENTILIATORIAI.**
Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS
B. ASAKA
Dirbtuvė-taller: MEXICO 766 — **Butas: MEXICO 950**
T. E. 38 - 2950

PARDUODAMAS SKLYPAS
17,32 x 43.30 mt.
Villa Sastre — Temperley
VINCAS BIKEVIČIUS,
Rivadavia 1353 V. Alsina

Nepaprasta Gegužinė ir Studijų Diena
PEREYRA PARKE!

Argentinos Lietuvių Bendruomenė, Avellanedos Apylinkė per TRIS KARALIUS (ateinančių metų sausio 6 d.) PEREYRA PARKE rengia

DIDELĘ GEGUŽINĘ.

Kviečiamos prisidėti visos organizacijos ir visi lietuviai. Jaunimui ir suaugusiems bus studijų pusvalandžiai. Kalbės pakviesti kalbėtojai šiomis temomis:

Lietuvos istorijos reikšmingiausieji momentai,
Lietuvių stiprybės pagrindai,
Tremties įprasminimas ir pasiruošimas grįžti tėvynėn,
Dabartinė Lietuvos politinė padėtis,
Žymiausios muzikos, literatūros ir meno žvaigždės Argentinoje,
Lietuvių muzika, menas ir literatūra išeivijoje,
Auklėjimo problemos išeivijoje,
Žinotini visiems pagrindiniai psichologijos dėsniai.

Kiekvienas galės pasirinkti sau patinkamą studijų pusvalandį, nes pusvalandžiai nesutaps. Kalbėtojai bus paskelbti vėliau.

ŽAIDIMAI IR ŠOKIAI PRIE GERIAUSIOS MUZIKOS.

VALGIUS ATSIVEŽTI. PARKE VEIKS BUFETAS.

Iš Aušros Vartų liet. parapijos važiuos pulmanai. Norintieji važiuoti pulmanu užsirašykite Aušros Vartų liet. parapijos raštinėje iki Naujų Metų. — Nepraleiskite progos atsigaivinti gryname ore, pasilinksminti ir, pasekant kitų kraštų lietuvius, pasigilinti mokslo srityse.

VISI Į PEREYRA PARKĄ PER TRIS KARALIUS!

ARLB Avelanedos Apylinkės Valdyba

MIELAS "LAIKO" SKAITYTOJAU, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATĄ?

LAISVĖS GINKLAS — GERA, LIETUVIŠKA SPAUDA

PIRMAEILIS GROŽIO SALIONAS
"LA RUBIA"
SAVININKĖ IR VEDĖJA
ONA KASPARIENĖ
SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.

Jei norite turėti geriausias sužieduotuvių, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO „REPORTER", kur fotografas -profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,
FOTO „REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda
(prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2052 **T. E. 21 - 6541** **CAP. FEDERAL**
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

DR. BASANAVIČIAUS VARDO LIETUVIŲ CENTRO JAUNIMAS

lapkričio 25 d. organizuoja *puikią išvyką — PIC-NIC į Tigrės salas.* Restoranas (Recreo "La Rosina"), kuris turi daug įvairiausių pramogų, kaip šokiams aikštę, rūbines, pliažą, telefoną ir kitus patogumus bus pagrindinė vieta Tigrės salose. *Kaina* 45 *pesai su valgiu* (fiambre, ravioles, pollo, postre y cafe) *ir kelione ten ir atgal nuo Tigrės uosto.*

Laivelis išplaukia iš Tigrės 9,30 *val.* Įlipti iš F. C. Mitre pusės. Bilietai parduodami *iki lapkričio* 17 *d.* Norint daugiau informacijų — kreiptis: Artūro Mičiūdas. T. E. 68-9546.

VOKIETIJA

* **PLB Vokietijos Krašto Valdyba** suruošė š. m. rugpiūčio mėn. 15 — 26 d. Vasario 16 Gimnazijos Rūmuose, Huetenfelde, jaunimo vasaros stovyklą su visuomeniniais kursais.

Stovyklos atidarymas įvyko š. m. rugpiūčio mėn. 15 d. 12 val. Atidarė Krašto Valdybos Pirm. Pr. Zundė. Į stovyklą suvažiavo daugiau kaip 60 dalyvių, jų tarpe 17 iš Anglijos ir 2 iš Prancūzijos. Buvo pakviesta 17 paskaitininkų, kurie paskaitas skaitė įvairiomis temomis:

Dipl. Inž. Pr. Zundė — Tautinė Bendruomenė ir jos tikslas.

Prof. M. Krupavičius — Lietuvis krikščionis komunizmo akyvaizdoje.

Kun Dr. J. Vaišnora — Visuomenininko tipai ir jų ruošimas gyvenimui.

V. Natkevičius — Demokratija kovoje dėl laisvės.

Dr. A. Rukša — Humanistinė Lietuvos kultūra.

F. Neveravičius — Rašytojas tautos gyvenime.

Prof. Dr. Z. Ivinskis — Lietuvos istorijos reikšmingiausieji momentai.

Prof. Dr. J. Grinius — Lietuvių stiprybės pagrindai.

Dr. J. K. Čeginskas — Lietuvių tautinio atgimimo pamoka dabarčiai.

V. Banaitis — Lietuvių kultūrinis bendradarbiavimas su kaimynais.

Kun. D. Kenstavičius — Tremties įprasminimas ir pasiruošimas grįžti tėvynėn.

E. Simonaitis — Mažosios Lietuvos rūpesčiai.

J. Bataitis — Lietuvių vokiečių bendradarbiavimo perspektyvos.

Pulk. J. Lanskoranskis — Europos apsijungimo perspektyvos ir lietuviai federalistai.

J. Jaks - Tyris — Ekonominiai Europos apsijungimo motyvai ir Lietuva.

Dr. J. Norkaitis — Kultūrinės vertybės vakarietiškoje ir komunistinėje sampratoje.

J. Bračas — Lietuvių - Latvių santykiai.

Po paskaitų įvykdavo diskusijos, kuriose jaunimas dalyvavo su dideliu susidomėjimu. Vakarais buvo rodomos filmos ir duodama graži lietuviška muzika.

Beto buvo surengtos dvi ekskursijos į Heidelbergą, Darmstadtą ir Frankfurtą.

Iš Müncheno buvo atvykęs Amerikos Balsas, užrašė jaunimo sveikinimus į Lietuvą ir keletą lietuviškų dainų.

Jaunimo pastangomis įvyko literatūros vakaras ir laužas. Stovyklą užbaigiant buvo suruoštas koncertas. Dalyvavo solistė p. M. Panse-Šimaniukštytė, Faustas Strolia ir mokytojas A. Venclauskas.

IŠNUOMUOJAMA GERAS BUTAS
Kreiptis: **Kaz. Vaišvidas,**
Suipacha y Carlos Pelegrini,
ESPILETA (1 stotis už Quilmes).

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA „M I T R E"
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.
B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

PERKAMAS NAMELIS,
gerai pastatytas ir ramioje vietoje, Buenos Aires pakraščiuose ar užmiesty. Pageidaujama šiaurinėje zonoje. Mokama apie 100.000 ir B. H. paskola. Su pasiūlymais kreiptis į „Laiko" administraciją, perduoti Juozui.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 **Sanabria 2790-92**

* **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**
Sav. Mikelionis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTIL BRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA
Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* **MOTERŲ GROŽIO SALIONAS IR KIRPYKLA „H E N R Y".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* **„PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis:** Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* **„LIETUVA" Sav. V. Nalivaika.** Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. sumažinta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

* **„ŽEMAITIJA", Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.**

Imprenta de "L A I K A S"
Mendoza 2280 * Avellaneda

VISI DALYVAUKIME TAUTŲ EISENOJE

Šių metų gruodžio 2 d. visos Argentinoje gyvenančios tautos su didelėmis iškilmėmis sutiks Emigrantų Globėjos Švč. Dievo Motinos statulą, padovanotą Šv. Tėvo. Iškilmėse dalyvaus Argentinos valdžios ir Bažnyčios, visų kariuomenės dalių ir kultūrinių įstaigų atstovai. Pačias iškilmes rengia ir jose organizuotai dalyvauja Argentinoje prieglobą radę emigrantai ir emigrantų vaikai.

LIETUVIAMS pramatoma tokia tvarka:

16,30 *val. Aušros Vartų parapijos būstinėje renkasi visi tautiniais drabužiais apsirengę, uniformuoti ir tie, kuriems iš šios miesto dalies patogiau į eiseną vykti. Iš čia bus vežami specialiais autobusais.*

17,30 *val. lietuviai organizuojasi jiems skirtoje vietoje prie Corrientes - Leandro Alem gatvių sankryžos (prie Centrinio Pašto), iš kur bus eisena per Corrientes ir kitas gatves. Einant bus giedamos lietuviškos giesmės ir kalbamos maldos.*

19,30 *val. šv. Mišios katedroje.*

20,30 *val. Šv. Tėvo kalba, perduota tiesiog iš Vatikano.*

20,15 *val. Argentinos himnas.*

20,20 *val. Emigrantų giesmė (kiekviena tauta giedos savo kalba, tik po kiekvieno posmelio pridedama visų kartu lotyniškai „Ave, ave...")*

Mūsų tautinė garbė reikalauja šioje eisenoje pasirodyti visu lietuvišku kultūringumu ir drausmingumu, be pažiūrų skirtumo, kad mūsų tautos šauksmas būtų visų išgirstas. Tik ligoniai gali pasilikti tą dieną namieje, kiti visi bus laukiami šioje didžiulėje tautų esenoje!

Pastaba: Jegu lytų, tai visos iškilmės bus Luna Park'e.

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJA ATŠVENTĖ METINĘ ŠVENTĘ

Lapkričio 18 d. Aušros Vartų Lietuvių Parapija šventė metinę šventę. Išgilmingas pamaldas atlaikė Klebonas kun. Pr. Garšva Aušros Vartų liet. bažnyčioje, asistuojant kun. J. Margiui ir kun. V. Šimanskiui. Pamokslą pasakė kun. A. Kleiva. Mišių metu giedojo šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus. Po Mišių buvo gražios vaišės — asado, į kurias atvyko daug svečių. Buvo J. A. Valstybių ambasdoriaus sekretorė, Emigracijos skyriaus vicekonsulas H. Krausse, Wilson skerdyklos vyriausias direktorius, Villa Industrial ir Avellaneds policijos komisarai, apsaugos raitelių vadas, buvęs Argentinos konsulas Kaune Sr. Arnaldo Barsanti su ponia. Iš lietuvių gen. T. Daukantas, kun. L. Žunauskas, pramonininkai: Katalina ir Jonas Čekanauskai, Vanda ir Jonas Čikštai, V. Urbietis, J. Petronis, Valerija ir Vladas Deveikiai, F. Vaitkevičius, Jonas Ramanauskas su ponia, p. p. Katinai, Lietuvių Centro pirm. A. Mičiūdas, agr. A. Šantaras, kap. V. Diminskis, ALB red. K. Norkus, K. Matulaitis iš Kordobos ir daug kitų garbingų svečių. Vakare, 5 val. popiet, buvo sugiedoti mišparai, po mišparų procesija. Šventė praėjo gražioj nuotaikoj. Asado kepė iš Villa Lugano lietuviai: Urbonavičius, Jielinskas, Vaicekėnas ir Juan Gimenez iš Avellanedos. Prie stalų tarnavo vytietės ir A. C. argentiniečės. Daug padėjo B. Blumbergas, P. Raudonikis, Sturevičienė, Gailiūnienė, Šabūnaitė ir R. Klimanskis. Programoje dalyvavo Jaunųjų Birutiečių Tautinis Sambūris, vadovaujamas A. Černiauskienės. Akordeonu grojo R. Runimas. Programoj dalyvavo ir argentiniečiai.

Tiek lietuviai, tiek svetimtaučiai, ypač amerikiečiai, kurių buvo labai daug, grožėjosi gyva parapijos veikla ir jos nepaprastu vaidmeniu Argentinoje, ypač lietuvių kolonijoje.

VENGRIJAI IŠLAISVINTI SĄJUNGA

kviečia lietuvių Koloniją dalyvauti **viešoje krikščioniško solidarumo su Vengrija ir kitomis pavergtomis tautomis manifestacijoje**, kuri bus Plaza del Congreso aikštėje antradienį, lapkričio 27 d. 19 val. (7 val. popiet). Lietuviai ir kiti renkasi su savo vėliavomis priešais la Confiteria „El Molino".

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Šv. Cecilijos mergaičių choras lapkričio 14 d. Odeon muzikos namuose įdainavo keleta naujų plokštelių. Vargonais pritarė Mito Garcia, o pianu palydėjo M. čikštaitė. Plokštelių pagaminimas, kaip visiems žinoma, reikalauja nemažos sumos pinigų. Kas norėtų savo vardu paimti vienos ar pusės plokštelės išleidimo naštą, tesikreipia į p. Vacl. Rimavičių. Pusės plokštelės kaina $ 250,—, o pilnos — $ 500.

GAUSĖJA MANIFESTACIJOS PRIEŠ SOVIETUS

Sąrišyje su Vengrijos ir Lenkijos įvykiais, imigrantų komitetai kartu su Argentinos visuomene per trumpą laiką surengė daugybę manifestacijų prieš sovietus, niekšingai teriojančius nekaltas tautas. Studentai, partijos viešai kaltino sovietų užmačias. Buvo net pasikėsinimų prieš sovietų ambasadą. Mitinguose dalyvavo ir lietuviai su vėliavomis ir plakatais. ARLB Centro Valdybos pirm. Ignas Padvalskis lapkričio 17 d. kalbėjo Lavalle aikštėje argentiniečių ir svetimtaučių gausiai miniai apie Pabaltijo kraštuose daromas bolševikų skriaudas. Manifestaciją rengė Argentinos Krikščionių Demokratų partija. Plakatuose buvo įrašyta: „Lauk, budeliai komunistai, iš Pabaltijo kraštų!", „Laisvė Lietuvai!", „Laisvi rinkimai Pabaltijy!" ir t. t. Manifestacijos nuolat plečiasi, apimdamos vis gausesenes minias.

KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

š. m. gruodžio 30 d. 16 val. (4 val. popiet) Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda rengia

Kalėdų Eglutę.

Programą prie eglutės išpildys Šeštadieninė Mokykla. Prie eglutės ateis ir Kalėdų Senelis. Vaikučiai, sutikite KALĖDŲ SENELĮ!

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

(neskaitant prenumeratų)

$ 35. — J. Jasinevičius
$ 30. — A. Plesternikas
„ 30. — E. Skupienė
„ 20. — P. Mikulavičius
„ 20. — L. Zakrys
„ 10. — O. Andriulaitienė
„ 10. — V. Januškevičius
„ 10. — A. Levanavičius
„ 10. — M. Monkevičius
„ 10. — O. Skupienė
„ 4. — J. Bašinskas

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja "LAIKO" Administracija.

LIET. TAUT. MUZĖJUI AUKOJO:

Ona Šereikytė — Aukso Altorių — Šaltinį (1905 m.), — Kantičkas (1919 m.) ir kitų istorinių knygų.

Už aukas maloniai dėkoja

Muzėjaus Vedėja

GĖLĖTOS VESTUVĖS

Juozas Leopoldas Stankevičius ir Irena Sofija Andriuškaitė priėmė moterystės sakramentą Aušros Vartų liet. bažnyčioje lapkričio 17 d. Liudininkais buvo žymūs pramonininkai Vladas Urbietis ir Valerija Vosyliūtė Angelaitienė. Vaišės įvyko Lietuvių Salėje, Avellanedoje, kuriose dalyvavo virš 300 žmonių, jaunavedžių giminių, draugų bei pažįstamų. Grojo prancūzų orkestras.

Pažymėtina, kad šios vestuvės skyrėsi nuo visų kitų buvusių Aušros Vartų liet. parapijoje savo puošnumu. Altorius skendo gėlėse, gėlėmis buvo išpuoštas įėjimas. Per sutuoktuves giedojo Arg. Liet. Vyrų Kvartetas „Aitvarai", vadovaujamas Vyt. Cibavičiaus. Solo „Ave Maria" išpildė solistas A. Slančiauskas pritariant argentiniečiui smuikininkui, ir akompanuojant vargonais kun. V. Šimanskiui. Salėje dalyvavo dauguma mūsų pramonininkų, tarp kurių buvo Emilija Čekanauskienė su dukra, Katalina ir Jonas Čekanauskai su dukromis, Vanda ir Jonas čikštai su dukromis ir sūnumi ir daugel kitų žymių mūsų kolonijos pramonininkų. Per vaišes kalbėjo ALPPS pirm. J. čikštas.

Juozas Leopoldas Stankevičius gimė Argentinoje, keturius metus mokėsi lietuvių mokykloje. Baigęs komercijos gimnaziją pradėjo lankyti vaistininkystės ir biohemijos kursus universitete. Gavo optiko diplomą. Juozas yra Vyčių D-jos vienas iš kūrėjų, 1950 m. buvo D-jos pirmininkas. Atstovavo net Vyčių D-ją Lietuvai Išlaisvinti Centre Argentinoje. Beto yra šv. Cecilijos choro narys. Karinę tarnybą atliko Mar del Platoje, priešlėktuvinėje altilerijoje ir gavo apsaugos leitenanto laipsnį. Priklauso prie Argentinos Lietuvių Jaunimo Teatro, kuris pastatė 4-ių veiksmų dramą „Valkata" ir „Iš meilės". Dabar dirba pram. V. Urbiečio fabrike, pardavimo skyriuje. Gyvena Val. Alsina.

Irena Sofija Andriuškaitė gimusi Argentinoje lietuvaitė. Baigė licėjų. Gimnazijoje, kaip jaunasis, taip ir Irena buvo gabūs sportininkai. Baigus gimnaziją studijavo universitete filosofiją ir literatūrą ir mokėsi anglų kalbos. Ji taip pat priklauso prie Argentinos Lietuvių Jaunimo Teatro ir išvertė į ispanų kalbą 4 veiksmų dramą „Valkata". Režisavo taip pat dramą „Iš meilės". Yra baigusi piano mokyklą. Dabar sekretoriauja Susisiekimo ministerijoje, Director de Plantel del Ministerio de Comunicaciones. Gyvena Lanus. Abu jaunavedžiai energingi jaunuoliai, veiklūs kolonijos nariai. Kurie ėjo prie altoriaus per gėles ir prisiekė vienas kitam ištikimybę turėtų neužmiršti, kad Augščiausiojo rankose yra nukloti gyvenimą gėlėmis. To linkime jiems niekada nepamiršti. Jaunavedžiai povestuvinei kelionei išvyko į Montevideo.

▪ **Osvaldas Julius Kučinskas**, Prano ir Konstancijos Aleksinaitės Kučinskų sūnus, buvo pakrikštytas Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje lapkrčio 17 d. Krikšto tėvai buvo Juozas Rickauskas ir Kazimiera Jokubauskienė.

▪ **Anelė Lisauskienė** jau kuris laikas serga. Gydosi ligonė gydytojų bei sūnaus priežiūroje savo namuose.

▪ **Martynas Ribikauskas** savo vardadienio proga, pramonininko Kazimiero šulnio vasarvietėje, suruošė gražias vaišes — asado.

▪ **Marija Griškaitė - Kančauskienė** gavo žinią, jog Lietuvoje prieš 5 m. mirė jos tėvelis Vincas Griška.

▪ **Ponia Jasiulienė**, Olgos ir Richardo motina, tarpduryje griūdama susiiaužė abi rankas. Gydosi namuose.

▪ **Stasė Paserbskytė ir Antanas Balinskai** lapkričio 17 d. susilaukė dukters.

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión Nº. 4289
CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº. 52219

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 50.—, pusm. $ 27.—, vienas nr. $ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 179 23 DE NOVIEMBRE

Gruodžio 9 d. 10,30 val., sekmadienį, Aušros Vartų bažnyčioje bus

KUN. JUOZO STASIULEVIČIAUS PRIMICIJOS — PIRMOSIOS ŠV. MIŠIOS.

Tuoj po šv. Mišių Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengiamas

NAUJO KUNIGO PAGERBIMAS — PIETŪS.

Bilietus reikia įsigyti iš anksto Aušros Vartų par. raštinėje arba pas platintojus.

Visa lietuviškoji kolonija kviečiama dalyvauti tiek pamaldose, tiek ir pietuose.

▪ **Gen. T. Daukantas** jūrininkų mokyklos draugų lapkričio 18 d. buvo pakviestas į jūrininkų klubą Bs. Aires mieste, kurie jam suruošė jaukias vaišes 50 m. jūrų mokyklos baigimo sukakties proga. Generolas ta proga gavo gražų adresą - pergaminą.

▪ **Elena Talmantaitė**, šeimininkavusi šv. Kazimiero liet. parapijoje Rosario mieste, keletai savaičių atvyko į Bs. Aires.

▪ **Julė Skurauskaitė** artimųjų būrelyje lapkričio 18 d. atšventė savo gimtadienį. Tą pačią dieną buvo užprašiusi ir šv. Mišias.

▪ **Marija ir Kazimieras Balsiai** džiaugiasi susilaukę dukters.

▪ **Kazimieras Briedis** sunkiai serga. Gydosi Piñeyro, savo namuose.

▪ **Napoleonas Katinas** nusipirko automobilį. Įsigijęs susisiekimo priemonę lengvai galės praleisti savaitgalius tyrame ore, užmiestyje.

▪ **George Meany, AFL - CIO pirmininkas** kreipėsi lapkričio 5 d. į J. A. V. prezidentą D. Eisenhowerį, kad imtųsi iniciatyvos nutraukti kultūrinius, mokslinius, techninius ir ekonominius santykius visi laisvieji kraštai su Sovietų Sąjunga, dėl barbariško pasielgimo su Vengrija ir kitais kraštais. Taip pat pataria imtis reikalingų priemonių ir prieš UN esantį sovietų delegatą dėl Vengrijos klausimo.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie lankė mano serganti vyrą ir tėvelį ligos metu, davė kraują ir palydėjo į amžinojo poilsio vietą.

M. Mikučiauskienė ir sūnus.

▪ **Vytautas Dudzynas** apsilankė Aušros Vartų liet. parapijoje ir susipažino su jos veikla. Svetys gyvena Jocimiento Rio Turbio, Patagonijoje. Jo tėvai Jurgis ir Emilija Kalinco gyvena Sarandi. Vytautas yra elektrotechnikas.

▪ **Zeferinas Juknevičius**, Lietuvai Išlaisvinti Centro pirmininkas, buvo pakviestas įkalbėti į juostelę sveikinimą pavergtai Tėvynei. Iš juostelės per Amerikos Balsą jo kalba bus perduota į Lietuvą.

▪ **Aleksandras Petravičius**, buv. Dainos Ansamblio vadovas sunkokai serga ir yra paguldytas anglų ligoninėje.

▪ **Argentinos Lietuvių Bendruomenės** Temperley Apylinkės Valdyba, protestuodama prieš sovietų komunistinį terorą Vengrijoje ir kituose kraštuose, surinko Vengrų kovotojams paremti 567 pesus. Aukų rinkimo iniciatorius ir rinkėjas V. Cibavičius, Apylinkės pirmininkas. Aukų lapas nr. 1047.

PAJIEŠKOMI ŠIE ASMENYS:

Kazys Prakurotas, kilęs iš Aukštupėnų k., Kupiškio v., Panevėžio ap., į Argentiną atvykęs 1927 m.;

Uršulė ir Apemija Blažytės, seserys. Uršulė atvyko į Argentiną 1928 m. o Apemija 1938-9 m. Kilusios iš Kupiškio v., Dvaramiškio k., Panevėžio ap. Pajieško P. Jurkštas, 37 Northcliffe Blvd., Toronto 10, Ont. Canada. Kas žinotų apie tuos asmenis tepraneša „Laiko" redakcijai.

ROSARIO

▪ 1956 m. spalių 30 d. mirė Juozas Nemanis, 52 metų amžiaus, kilęs nuo Biržų, viengungis, gyvenęs Pueblo Nuevo pas Viktorą Budriūną. Kadangi neturėjo artimųjų, daiktus užantspaudavo policija.

* Savo namuose serga Vincas Žiulpa, Barrio Alberdi.

PADĖKA

Rosario Lietuvių Jaunimas nuoširdžiai dėkoja maloniai poniai A. Mikelionienei, paruošusiai tautinių šokių grupę, p-lei E. čikštaitei už grojimą repeticijų metu ir Arg. Liet. Vyrų Kvartetui „Aitvarai" bei vadovui Vyt. Cibavičiui už malonų atsiiankymą į Rosario.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Š. m. lapkričio mėn. 24 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, įvyksta

Liet. Kariuomenės Šventės Minėjimas

sekančia programa:

1. Šventės atidarymas. Šventę atidaro Liet. Kariuomenės Savanoris, buvęs ilgametis Liet. Karių S-gos Argentinoje pirmininkas p. Dailydė.
2. Garbės prezidiumo sudarymas. — Garbės prezidiuman kviečiami kitų tautų ir lietuviškų organizacijų atstovai.
3. Vėliavų pagerbimas.
4. Argentinos ir Lietuvos Himnai.
5. Žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas.
6. Paskaita. Paskaitą skaito S-gos Garbės pirmininkas gen. T. Daukantas.
7. Kitų tautų ir lietuviškų organizacijų atstovų kalbos.
8. Liet. Kariuomenės parodėlės atidarymas.
9. Meninė dalis. Išpildo mūsų kolonijos sudėtinės pajėgos.

Po programos — šokiai.

LAK ir KULL S-gos Valdyba